

Spejderjul 1958

Jus

Man kan næppe tænke sig nogen større modsætning end den, der i juleevangeliet råder mellem to »rivaler«: Augustus og Jesusbarnet. Kejseren, der hersker i rigets midtpunkt, Rom, mens Jesus ligger i krybben i det fjerne, glemte Palæstina. Augustus er den første kejser, der dyrkes som Gud, og hans uovervindelige legioner stod altid parat til allerede i fødslen at undertrykke ethvert oprør. Det spæde barn i Bethlehem er fattigt og hjælpeløst, og dets forældre har ikke engang råd til at bo i et herberg, skønt de venter på, at deres førstefødte skal komme til verden.

Lige så stor viser modsætningen sig at være mellem Jesu budskab og vor almindelige tankegang. Han vendte, i det han ville sige os mennesker, op og ned på de menneskelige begreber: »I ved, at folkenes fyrster er strenge herrer over dem, og de store lader dem føle deres magt. Således skal det ikke være iblandt jer; men den, som vil være stor iblandt jer, han skal være jeres tjener; og den, som vil være den første iblandt jer, han skal være jeres træl.« Storhed i ringhed, magt i tjeneste.

Historien fældede sin dom over kampen mellem Augustus og Jesus. Kun tyve år efter Jesu død spredte det sig som en løbeild blandt de kristne, at evangeliet nu var nået helt til Rom, til og med til kejserens egen livgarde. Og fra underjordiske katakomber hørtes ekkoet af nye salmer, som Jesus tændte i nyskabte menneskesind.

Et par århundreder senere styrtede det rige sammen, hvori Augustus før havde hersket, og på ruinerne af dette rige voksede kristne kirker frem. Gallilæeren havde overvundet kejseren i verdensriget.

★

Efter den tid har kirken set mange riger opstå og gå til grunde. Men budskabet om Jesus har stadig erobret nye områder.

Da Napoleon derude på den ensomme ø, St. Helena, efter sit fald i sin dagbog holdt dom over sit liv, sammenligner han også den magt, han engang havde, med Jesu Kristi rige. Han gjorde en mærkelig opdagelse. Mens hans eget rige, der var grundet på våben, nu lå i spåner, så herskede Jesus stadig i millioner af menneskehjerter, skønt hans rige aldrig havde spurgt efter ydre voldsmetoder.

Napoleon har ret. Jesu rige sigter altid kun og alene på menneskets inderste. Det bruger aldrig vold. Det breder sig alene, ved at de enkelte mennesker lukker deres hjerter op for Jesus.

Det er ikke en selvindlysende sag. Enhver af os har af naturen en herskertrang i sig, en »Augustus«, et egenkærligt, magtsygt væsen, som gerne vil anvende vold for at nå sine egne egoistiske mål, og som brutalt nedtrampler alt, hvad der blomstrer af selvforbyggende kærlighed.

To Eneherskere

Af biskop E. G. Gulin, Tammerfors, Finland

ILLUSTRERET AF AXEL MATHIESEN

Men også nu er Jesus mægtig til at overvinde Augustus. Kærligheden er stærkere end hadet.

Og dog er målet for menneskeslægtens vandring endnu langt borte; det mål: »da Guds vilje opfylder jorden, som vandene opfylder verdenshavene,« som det hedder i skriften.

Men endnu må vi skælve foran kanoner, fordi folkene ikke er nået til at lytte efter julens herre. Kanonerne vil blive fuldstændig tavse, den dag menneskeslægten bekender Jesus som Herre.

Dette håb går ikke i opfyldelse, før den enkelte åbner sig for Jesu Kristi sindelag. Hver og en af os er ansvarlig over for spørgsmålet, om jeg lader hans godhed overvinde ondskaben i mit eget liv. Her er begyndelsen til det hele. Jeg kan ikke forvandle et andet menneske, men jeg kan lade mig selv forvandle. Fornylelsen går siden videre fra hjerte til hjerte, fra hjem til hjem, fra folk til folk.

Og slutsummen bliver Guds rige, så sandt som kærligheden er stærkere end hadet, livet stærkere end døden.

Til højre var afgrunden
og til venstre det lodrette fjeld da
grønlandsfareren

EJNAR MIKKELSEN

kun bevæbnet med
en lille trompet stod overfor
en vældig isbjørn

TRÆSNIT AF SVEN HAVSTEEN-MIKKELSEN

Min ungdom var isbjørnes mangfoldighed stor, hvor man så end færdedes i pakisen eller på polarlandenes kyster. Man traf de store, hvidgule bjørne langt fra land, slentrende langsomt hen over de mægtige isflager på jagt efter sæl. Man så dem i havet svømmende fra isflage til isflage, og man traf dem på land, hvor de syntes store som koen på bondens mark, mens de gik adstadigt omkring i stenras og labbede blåbær eller sortebær i sig, væltede store sten for at få fat på puslende lemninger, som holdt til i det ellers så sikre hi. Og hænde kunne det også, at man traf polarkalottens kongevildt dasende i lyngen og tilsyneladende hygge sig i sommersolens varme stråler.

På slædeture om vinteren, når sneen fæg, og små istapper ringlede i øjenvipper, øjenbryn og skæg, når kulden bed dybt i næse, kinder og hage, og tilværelsen i almindelighed var tung, så lettede det, når man kom til dybttrådte bjørnestier i sneen, hvor slæden gled let, og hundene trak som små heste med halen løftet højt, småklynkende af iver efter at nå bjørnen, bjæffende af glæde ved at følge den herlige fært, et løfte om dampende bjørnekød, når dysten var endt, om frådsen i bjerge af kød med blodmættet sne som dessert.

Bjørn og mand er naturlige fjender, rovdyr begge, og drabslysten flammer, så snart de to fjender ser hinanden. Bjørnen blotter sine store, hvide tænder i kampivrig sner-

ren, virrer med hovedet, vejrer den ukendte fært og lægger ud på jagt efter bedste og snildeste bjørnemanér - men møder overmagten i form af en hvislende og dybt bidende riffelkugle, affyret på mange meters afstand, dog kraftig nok til at tappe livsens kraft af det store dyr, der med glitrende tænder og labbernes kæmpekræfter ville have revet og knust sit bytte til døde, hvis den havde nået at slå først.

Møder man bjørnen på lige fod, er selv den største Nimrod ikke nær så kæk, som når han har riffel i hånd. Og jeg taler af erfaring, thi jeg mindes ofte en oplevelse fra min første ekspedition til Østgrønland i 1900, da vi fulgte ukendt kyst for at kortlægge og undersøge den.

For kortlægningsformål skulle vi kunne se det mest mulige af det omliggende land, så min chef, den senere admiral Amdrup, ville altid så højt til fjelds som muligt for at kunne spejde ud over de store vidder, og til min glæde bød han mig næsten altid at følge for at hjælpe ham, blandt andet med at bære instrumenter og målegrejer, der vejede mere, end han kunne bære.

Mange isbjørne trak langs kysten, og vi så dem næsten hver eneste af bådrejsens tresindstyve dage. Gamle hanbjørne med mange års stræb for føde på bagen, luntende alene omkring for at finde noget spiseligt, arrige og farlige at træffe. Eller vi traf moderbjørne, der af angst for deres ungers sikkerhed svømmede bort fra vor båd eller fjædede sig bag en stor isknold i håb om ikke at blive set, ømme i moderlig omsorg for ungerne, men rasende, snerrende vilddyr, hvis vi kom dem for nær.

Om natten kom bjørne ofte til vor enesomme lejr eller til vore soveposer, spredt ud på flade sten, hvis teltplads ikke kunne findes på den fjeldrige kyst. Og jeg husker en nat, da jeg efter en streng dags slid vågnede af en tung søvn, ved at en bjørn snusede til min sovepose, bed i den og begyndte at slæbe den ned mod stranden, mens jeg råbte til mine kammerater om at skyde, skyde hurtigt og træffe godt. Nå, bjørnen døde. Hændelsen var heldigvis kortvarig, men skrækken sad mig længe i blodet - skønt nej, når man er nitten år, indrømmer man selvfølgelig ikke at føle skræk - mandfolk, som man er - eller tror at være.

Vi havde altid en riffel daskende på ryggen, når vi færdedes alene, og riflen lå i vore soveposer om natten, ladt og klar til skud. Vi ville ikke så gerne overrumplés af en vandrende bjørn.

Og dog blev vi det, da vi en dag skulle til fjelds og selvfølgelig burde have haft en riffel med os. Men den tyngede for meget, var for uhandelig, så vi opgav det og lod den blive hos vore kammerater, mens vi møjsommeligt kravlede til fjelds, medtagende i stedet for riflen en lille trompet, som vi altid bar, hvis vi var borte fra lejren, så vi i tåge eller nød kunne tude og

vejlede vore kammerater til stedet, hvor vi var.

Vi var dog ikke glade ved at gå ret langt hjemmefra uden riffel, men der var ikke andet at gøre. Så vi indprentede vore kammerater at holde nøje udkig og høre godt efter; thi hørte de trompetens toner klinge ud over land, skulle de omgående komme os til undsætning, thi da ville bjørn - eller bjørne - være efter os.

Arbejdet var færdigt deroppe på toppen af et femten hundrede meter højt fjeld, og nedstigningen begyndt i glad forventning om forholdsvis snart at kunne komme hjem til teltet og svælge i liflig duftende pemmikan, mens vi hvilede vore trætte lemmer.

Vi gik nedover bjerget på en klippeafsats så smal, at vi ikke kunne gå ved siden af hinanden, men måtte skiftes til at være stifinder og vandre nedover i en slags gåsegang. Til at begynde med gik alt godt, og vi var allerede kommet så langt ned, at teltet i dalen kunne ses, og vi skridtede godt ud for hurtigst muligt at nå frem. Det var væsentlig lettere at komme ned end op.

Jeg var stifinder og følte mig som en farlig ka'l, der trods den tunge byrde af instrumenter nød at finde vej i dette vildsomme land, som aldrig før var blevet betrædt af menneskelig fod, og glædede mig over at se ud over dette storslåede landskab af fjeld og is, som intet menneske før mig havde set.

Forude havde vi et skarpt hjørne, og jeg spekulerede lidt på, om afsatsen mon holdt op, når vi kom dertil, og hvordan vi så ville kunne komme videre. Men alle spekulationer bortvejredes brat, da jeg drejede om hjørnet - og i samme nu så en stor bjørn komme luntende adstadigt op over fjeldet lige mod os, på den selvsamme afsats, som vi hidindtil havde fulgt så gladelig.

Til venstre for os stod fjeldet så stejlt, at flugt opefter var ganske umulig, og til højre faldt det så brat mod havet, at vi kunne høre løsrevne sten plumpe i det iskolde vand. Den eneste udvej for at undgå bjørnen var at vende om og søge tilbage mod fjeldets top. Men det ville være dødsens farligt, da bjørnen havde opdaget os i samme nu, som vi havde fået øje på den,

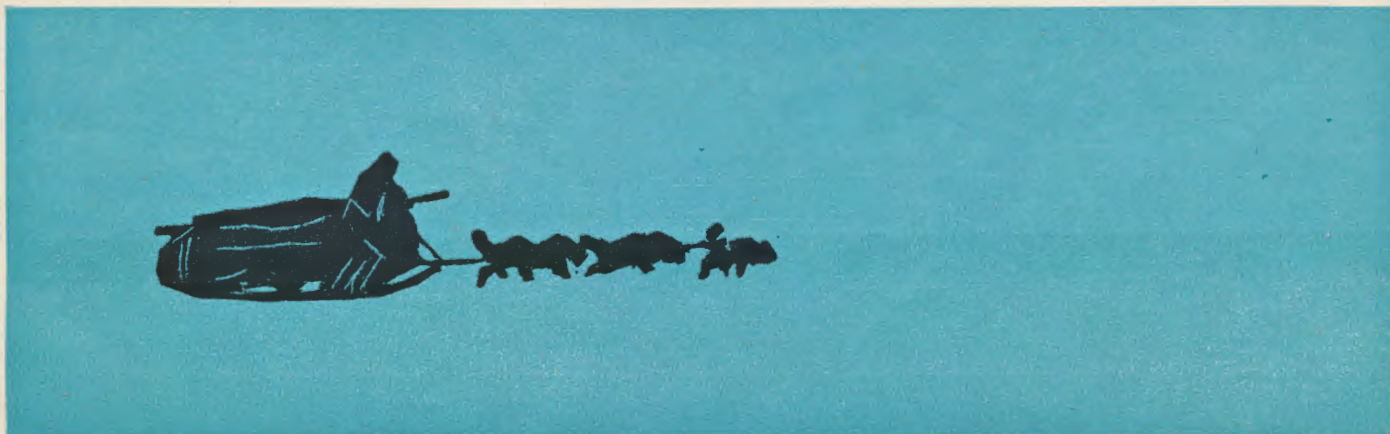
og omend den standsede et øjeblik af forbløffelse over det mærkelige syn af tobenede væsener, ville den sikkert komme efter os i store spring, hvis vi vendte ryggen til den: at undslippe var umuligt, og et møde ansigt til ansigt med vilddyret på den smalle sti var uundgåeligt.

Jeg havde trompeten hængende ved livremmen, da vi så bjørnen, og da vi i samme nu blev klar over situationens farlighed, råbte Amdrup til mig: »Tud mand, tud dog - kald på hjælp - nu gælder det livet!«

Jeg var ikke sen til at sætte trompeten til læberne, og jeg tudede i den, til jeg ikke havde mere vejr og måtte lange trompeten tilbage over skulderen til min kammerat, der satte den for munden og tudede for livet. Thi så længe trompeten lød, var bjørnen tilsyneladende lammet af overraskelse og stod ganske stille. Men tav trompeten bare et kort øjeblik, gled uhyret ned på alle fire og begyndte at gå opover stien mod os, langsomt og adstadigt, som om den var klar over, at nu havde det ingen jag, dens bytte kunne ikke undslippe.

Adskillige gange var trompeten gået fra mund til mund, mens vore øjne hang ved bjørnen og teltpladsen langt under os: kom vore kammerater dog ikke snart med riffel og reddede os ud af en situation, der blev farligere, for hvert minut der gik, for hvert sekund. Thi hver gang vejret gik af manden med trompeten, måtte han lange den til kammeraten, for at denne kunne fortsætte, og bjørnen udnyttede stilheden til at komme et par meter nærmere, men standsede heldigvis, så snart trompeten lød på ny, satte sig forbavset på bagen med slapt nedhængende forlabber, som bevægede sig svagt ved dyrets pustende åndedræt.

Det var måske for tiende gang min tur til at sende den lille trompets jammertoner ud i den stille luft, og ikke fem meter fra mig sad bjørnen på bagen og kiggede på mig med små, onde øjne i det hvide hoved. Tungen hang slapt ud af flaben, og savlet dryppede fra tænderne. Klokken var faldet i slag, skæbnetimen var inde: ophørte jeg nu med at tude, ville vilddyret være over os i et eneste spring, og nærkamp for

Vilddyret ville være over os, hvis trompetens tuden ophørte bare et eneste øjeblik.

livet begynde. Bjørnens vældige kræfter, dens skarpe kløer og glitrende hvide tænder mod vore knyttævers afmægtige slag!

Og en halv meter til højre var afgrunden og det iskolde hav, mens den venstre skulder var trykket ind mod det lodrette fjeld.

Så jeg tudede i trompeten, blodet hamrede i mine øren, sveden hagtede af mig, og mine øjne var stift rettede mod bjørnen, vogtende dens mindste bevægelse. Hører vore kammerater os dog ikke. Kommer de ikke NU, vil de komme for sent!

Pludselig var der ikke et, men to par øjne, der stirrede på os: bjørnens - og så Solo Niensens, hvis røds-kæggede ansigt jeg så stikke frem bag en sten nogle få meter bag bjørnen. Undsætningen var kommet. Vi stod ikke længere alene og forsvarsløse over for en dødelig fare.

Og dog: Var vi nu ikke kommet i dobbelt ild?

Solo havde riflen i hånden, og jeg så ham tage ladegreb, hæve riflen og sigte på

bjørnen, der intetanende sad på bagen mellem os. Så langt var alt nogenlunde godt, men fejlede riffelkuglen sit mål, ville den enten slå i klippen eller mig, der stirrede ret ind i riffelløbets sorte munding. Stirrede og stirrede, på bjørnen og på hullet i riflen, hvorfra befrielsen til os og døden til bjørnen ville komme - hvis skuddet traf. Og jeg tudede, brugte mit sidste vejr til at tude i trompeten, turde ikke spille sekunderne ved at lange den over skulderen til Amdrup, hvis varme ånde jeg følte i nakken. Vilddyret ville være over os, hvis trompetens tuden ophørte bare et eneste øjeblik.

Så jeg tudede, til det følte, som skulle mine kinder sprænges. Sveden drev ned i mine øjne og blændede dem, så jeg kun så en utydelig og halvt udvisket hvidlig klump mod bjergets sorte baggrund, hørte en arig knurren - og så et drønende brag.

Skuddet var faldet, spændingen udløst, og jeg havde en følelse af, at trompeten faldt mig ud af mund og hånd. Der blev

pludselig så stille deroppe på fjeldet. Jeg strøg sveden bort fra øjnene for bedre at se og stirrede i nogle øjeblikke på bjørnen, der stadig sad på bagen nogle få meter fra mig - var den ramt eller ej?

Det forekom mig, som om bjørnen sank lidt sammen, da skuddet faldt, dinglede lidt, svajede frem og tilbage, ikke meget, slet ikke nok. Var kuglen da ikke gået i mål? Men kun et øjeblik var jeg i tvivl - så sprøjtede blod ud af flaben. Bjørnen faldt ud til siden, gled, forsvandt i dybet, et plask i havet - og foran os stod Solo med en rygende riffel i hånden. Spændingen var udløst. Det var hverdag igen.

Vi havde ikke ret meget at sige hinanden i de første minutter efter skuddet, og da vi igen gik ned over fjeldet, rystede benene vel nok lidt under os. Men da vi nåede vort lille telt, kom munden på gled, og vore to kammerater fortalte os, at de godt havde hørt vor trompet hyle voldsomt deroppe i fjeldet, og efter lyden at dømme var de klar over, at der måtte være alvorlig fare på færde.

Så de greb deres rifler og løb hen mod fjeldet - men standsede brat, da de så to store bjørne ganske tæt ved. De troede, vi havde set disse bjørne, og det var derfor, vi tudede så voldsomt og vedholdende højt over deres hoveder. Så de skød de to bjørne. Men da vi stadig tudede i trompeten, blev de betænkelige, og Solo kravlede op over fjeldet, mens den anden blev hjemme i teltet for at have maden parat, til vi kom tilbage.

Inden tuderiet begyndte, og bjørnen i kort tid havde spillet bold med to mænds liv, havde vore brave kammerater samlet en hel del lyng og fundet noget drivtømmer på stranden til et bål, så vi alle fire kunne få en hyggelig aften, når vi kom tilbage fra den anstrengende fjeldtur. Vi tændte bålet i den lyse nat. Røgen drev hen over land, og ude til søs flød isen på et hav, der var farvet rødgyldent af aftensolens stråler. Nu og da hørte vi bulder derude fra, når et isfjeld kæntrede, eller nærmere ved hånd, når et lille fjeldskred raslede ned ad de stejle kystfjelde. Den skønne nats fred og stemning greb os, og vi talte dæmpet om dagens uhyggelige hændelse, skottede op mod fjeldet, hvor vor livsbane så nær var endt - og tænkte på, hvor ulige situationen egentlig havde været: bjørnens instinkt, tænder og mægtige kræfter - mod menneskets snilde og riflens dræbende magt.

Og vi følte os som noget usseligt kryb.

Luftfotografi af netop den egn af **ØSTGRØNLAND**

hvor admiral Amdrup for 58 år siden med sine få mænd majsommeligt kortlagde kysten.

Geodætisk Institut eneret.

DEN SENE GÆST

Af ANNESOFIE HERMANN

Med tegninger af Svend Otto

Den første gang, præsten hørte de uforklarlige lyde ude fra gangen, var en regnfuld, blæsende aften sidst i oktober.

Det havde været en streng dag for præsten, der var ung og ny i embedet; han følte sig usikker, når han sad ved et dødsleje, og hans øjne blev blændet af tårer, når han skulle hjemmedøbe et lille barn, som var så sølle, at det måtte dø få timer efter dåben. Han havde haft blæsten lige imod sig, og han havde lange veje at gå i sit fattige sogn, hvor de færreste kunne tilbyde præsten den lettelse at hente ham i en vogn, og selv havde han slet ikke haft råd til en hest endnu.

Nu sad han sent på aftenen, netop hjemkommet fra et sygebesøg, og prøvede på at samle tanker om næste dags prædiken. Ved siden af ham stod et krus dampende hyldebærssaft, som hans kone havde sat ind til ham, før hun gik i seng. Hun havde også været træt, - hun havde for knap en måned siden fået sit første barn.

Der var stille i den lille, gamle præstegård. Men udenfor gik blæsten med alle sine lyde: en ladeport, der stod og klaprede, et gammelt træ i haven uden for studereværelsets vindue, som gav sig knagende og knirkende, og vildvinsranker, der smældede mod ruden.

Præsten hørte ikke lydene udenfor. Han var meget træt og meget bekymret. Det var svært at klare økonomien herude i disse fattige egne. Han var ked af, at han ikke kunne klare at holde ordentlig hjælp til sin unge kone, nu hvor hun havde den lille dreng. De havde til hjælp kun en meget ung pige med et evig forbavset udtryk i sit runde ansigt og med den kostbare vane at

tabe, hvad hun havde mellem hænderne, når nogen pludselig talte til hende.

Han var også bekymret, fordi klimaet ikke var godt for hans bryst. Han var begyndt at hoste så meget igen; de lange veje ude over heden til den ene side og ind over mosen til den anden og besøgene i de små lave hytter, hvor tørverøgen stod som en tæt os i stuen, når han kom ind, havde forværret hans bronchitis.

Han prøvede igen at samle sig om morgendagens tekst: »Se derfor nøje til, hvorledes I vandrer, at det ikke er som uvise, men som vise, så I udnytter det gunstige øjeblik, thi dagene er onde.« - Han syntes, teksten dansede lidt for hans trætte øjne, så han tog brillerne af de nærsynede øjne og pudsede dem.

Da var det, han hørte lydene første gang. Han hørte, at den noget knirkende rustne lås i yderdøren gav sig. Døren blev lukket op, og tunge, lidt slæbende trin bevægede sig over forstuen. Han hørte gulvsandets knasende lyd. Præsten var helt vågen nu: var der bud efter ham så sent? Var det smedens kone, der var blevet ringere? Skridtene kom hen imod hans dør. Blev der banket? Han vidste det ikke, men råbte bare: »Kom ind!« Han så dørhåndtagets slidte greb bevæge sig nedad, døren gik op . . . men ingen kom ind. Præsten blev grebet af en sær uro. Hvem var derude? »Hvem er der?« råbte han. Der kom ikke noget svar, men et pludseligt vindstød smækkede fordøren i. Han tog sin lampe og lyste ud i forstuen. Der var ingen. Han lyste ned ad gangen. Der var ingen. Han gik hen til soveværelsesdøren, han kunne høre sin kones regelmæssige åndepust og

det lille barn, som knirkede lidt. Præsten gik tilbage til sit skrivebord. Havde han sovet? Havde han drømt måske? Næste morgen havde han næsten glemt den lille oplevelse.

Der gik et par måneder. Julen nærmede sig, og da det var i de gode gamle dage, hvor sneen hørte julen til og ikke foråret, var det frostvej og kaneføre. Præsten havde været ude i Vildmosen for at tale med en gammel mand og kom sent hjem i en stjerneklar aften. Sneen hvinede under hans fødder. Klokkeren var næsten 12, da han kom op ad bakken til sit hjem, og han undrede sig over, at der var lys i vinduerne. Havde de gæster? Sad hans kone og ventede på ham? Forstuedøren stod åben til hans ærgrelse; der var dog ingen grund til at lade varmen sive ud i frostnatten. Lampen var tændt på spejlmøblet, og der var lys i hans studereværelse. Men hans kone sov, og nede fra pigeværelset lød en pustende snorken. Sært, tænkte han, Sofie må have glemt at slukke og lukke - hun, der er så ordentlig og pertentlig.

Da han næste dag ved morgenbordet spurgte, hvorfor der havde været lys i lamperne, og hvorfor dørene havde stået åbne, blev hans kone meget forbavset. Hun vidste bestemt, at hun havde både lukket og slukket kl. 10. Den lille hjælpepige blev kaldt ind, og hun vidste, at hun ikke havde været inde, siden hun havde taget af aftenbordet - og af bare forbavselse tabte hun, hvad hun havde i hænderne. Det var heldigvis kun en fjerkest og en støvklud.

De talte lidt, om der skulle have været tyve? Men der var så sandt ikke meget at stjæle, og familiens sparsomme sølvtøj var hurtigt set efter; mad var der heller ikke forsvundet noget af.

Præsten kom til at tænke på de mærkelige skridt i forstuen den mørke oktoberaften. »Det spøger nok, skal du se, min ven!« sagde hans kone i en munter tone og skænkede ham lidt mere te. Han svarede ikke, men ordene slog ligesom rod i ham.

Han gik og spekulerede over de to små begivenheder, og derfor følte han en iskold iling ned ad ryggen, da han midt i januar en sen aften igen hørte forstuedøren blive åbnet med alle de små ejendommelige lyde, tunge skridt hen over forstuegulvets sand og en flamen ved hans dør, som gik op - uden at nogen viste sig. Han måtte ligefrem samle mod sammen denne gang for at gå hen og se ud i den tomme forstue og ud gennem døren, der stod åben mod et månebelyst stille vinterlandskab. Der var ikke et menneske at se. Præsten sov ikke godt den nat. Næste morgen spurgte hans kone: »Hvem var det, der kom i aftes? Var det degnen, som igen havde glemt sin tobakspung?« Præsten var meget bleg, da

han svarede: »Nej, det var ikke degnen. Her kommer somme tider en sen gæst - men jeg ved ikke, hvem det er.«

Præstekonen var en tapper kone, som hverken gav sig til at skrike eller dåne. Hun bestemte, at hun ville sidde oppe, når hendes mand arbejdede sent. Måske hun kunne se noget, som han med sine nærsyede øjne ikke så.

I et par uger skete der ingenting, men en aften, hvor præsten sad og skrev, og hans kone strikkede, gentog de uforklarlige lyde sig: forstuedøren gik op, trin gik over forstuegulvet, studereværelsets dør åbnedes, og ingen viste sig. Først følte den unge kone sig næsten lammet af forskrækkelse, men så rejste hun sig resolut, tog lampen og gik hen i døren. »Hvem er her?« spurgte hun med klar stemme. Hun gik ned ad gangen og så i alle kroge. Fra et hjørne lyste en kats grønne øjne imod hende. Kunne den frembringe sådanne lyde? Næppe. Men hunden, som kunne åbne dørene selv? Hunden lå imidlertid i dyb søvn i sin kurv i køkkenet.

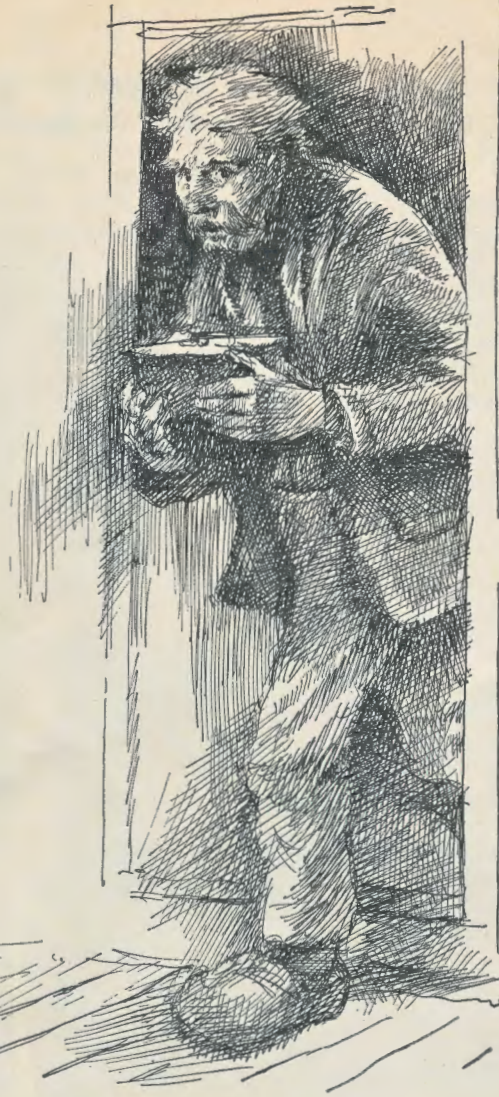
Hun vendte tilbage til sin mand. »Vi prøver for fremtiden at binde de to dørhåndtag,« sagde hun, »og nu skal vi i seng.«

De tovender og sejlgnarsstumper, man bandt om håndtagene ved aftenstide, hjalp intet. De fleste morgener var dørene bundet, som man havde forladt dem; men i de nætter, hvor de uforklarlige lyde havde været der, var snorene sprængt.

Med vilje havde de ikke talt med pigen om natternes gru, hun kunne næppe være til nogen hjælp. Men der kom en dag, hvor hun sagde, at hun ville gerne rejse til den første, for der var så mange underlige lyde i huset om natten, og hun turde ikke bo i

et hus, hvor det spøjte. Det var ikke muligt at overtale Kamilla til at blive, og da rygget om spøgeriet i præstegården havde bredt sig, var det umuligt at få nogen ny hjælperske. Præsten prøvede at tale lidt med karlen, Anders; men det var altid for-

bundet med vanskeligheder, for dels hørte Anders ikke godt, dels var han meget fåmælt. Han indskrænkede sig til at svare med en slags grynten, som skiftevis var bekræftende og afkræftende - og når han var mest veltalende, sagde han bare: »A ka it' trow et.« Så fra den kant fik man ingen hjælp, uden for så vidt som Anders blev på sin post og i sit arbejde ganske upåvirket af, hvad folk sagde - han ku it trow et.

Da præstens hoste blev værre og værre, og han så meget dårlig ud, bestemte fru Sofie at tale med doktoren om det. Hun fortalte ham ærligt, som det var, at de måtte tro - selv mod deres kristne overbevisning - at det spøjte i præstegården. Og det var ligesom et spøjgeri, man ikke kunne vænne sig til. Lydene var altid forbundet med en stemning af uro og uvished. Doktoren lo højt og bragende og bad, om han ikke måtte våge et par nætter i præstegården. Naturligvis måtte han det - og en uge efter måtte han meget mod sin vilje indrømme, at der skete noget uforklarligt. Han havde to gange oplevet lyden af skridt og døre, der åbnedes, og én gang, at lampen i forstuen var tændt, selv om ingen havde tændt den. Da han samtidig var bekymret for sin unge ven, præsten, der nu hostede så me-

get, at han en enkelt søndag slet ikke havde kunnet gennemføre gudstjenesten - rådede han indstændigt den lille familie til at søge embede i mildere egne af landet.

Selv om præstefamilien syntes, at det var at give op, turde de ikke andet, da den lille dreng også var begyndt at hoste, men der gik et fjerdingår, før de fik embede andetsteds. Det var sommer nu, og det var, som om spøjgeriet ikke holdt af lyse nætter. I hvert fald kom det sjældnere.

»Vi må efterlade præstegården, så godt som det nu lader sig gøre«, sagde præstekonen, 14 dage før de skulle rejse. Hun sad med sin lille sprællende unge på skødet og puttede vælling i ham. »Mon ikke Anders kunne se at gøre noget ved de løse sten bag ovnen i studereværelset?«

Anders, som kunne alt, blev tilkaldt, fik besked, gryntede til

svar, forsvandt og kom igen med kalk og hammer og murske, og hvad der nu skal til.

Han hamrede og regerede i præstens værelse i nogen tid. Så blev der pludselig meget stille, og ind ad døren til spisestuen kom Anders med kalk og støv i håret og en lille støvet æske af en art i sine vældige arbejdsnæver. »A ka it' trow et!« sagde han, og hans stemme var helt bævrende. Det var svært at få mere ud af ham, men så meget fandt man da ud af, at da han hamrede stenene løse, kom han ind i et lille rum, og der stod dette skrin, i hvilket der fandtes ikke mindre end 200 guld dukater!

Det er altid spændende med skjulte skatte, som kommer for dagens lys! Hvem har gemt dem? For hvem?

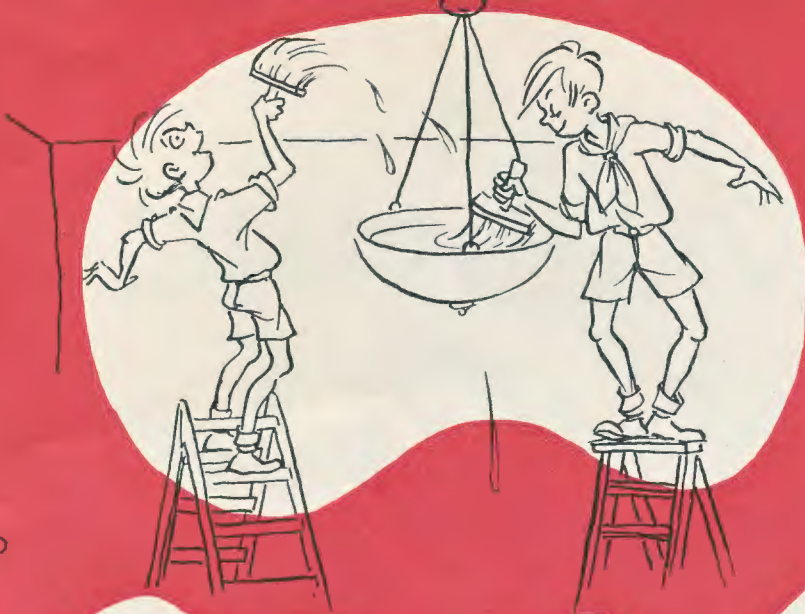
For præsten og hans kone var der ikke tvivl om, at hvis det, de havde oplevet ved nattetide, var spøjgeri, så havde det på en eller anden måde noget at gøre med denne »skjulte skat«. De sendte bud efter degnen for at snakke lidt med ham. Degnen var en gammel mand, som havde passet sit embede i 40 år, og han havde arvet det efter sin far, så hvis nogen skulle kunne fortælle noget om mennesker, der havde levet i præstegården, måtte det være degnen.

Degnen kunne da også fortælle, at i hans tid havde der ofte været præstekifte. Nogle var rejst, fordi de sagde, præstegården var så gammel og forfalden, at man ikke kunne forsvare at bo i den. Andre havde beklaget sig over de lange veje. En præst var blevet sindssyg. Havde degnen hørt om spøjgerier i præstegården? Degnen vred sig på sin stol, før han ville indrømme, at han da nok havde hørt folk tale om det. Men hvad, man sagde jo så tit, at det spøjte i gamle gårde, når det peb gennem utætte døre, og det puslede af rotter og mår på lofterne. Degnen var en from gammel mand, som nødig ville indrømme, at der måske kunne være mere mellem himmel og jord, end han kunne forklare ud fra den katekismus, han med så stor dygtighed underviste skolebørnene i. Men jo, han havde hørt både om tændte lamper og om skridt. - Først nu viste præsteparret ham det fund, Anders havde gjort i muren bag ovnen. Af mønternes prægning fremgik det, at de var ca. 50 år gamle. Kunne degnen gøre sig nogen tanke om, hvem der havde samlet dem og gemt dem? Degnen tænkte sig om, gumlede lidt skråtobak og tænkte igen. Jo, han kunne tænke sig, at pengene stammede fra en præst, der havde været i sognet i hans fars tid. Han havde været der, til han blev en gammel mand, han var meget flittig og meget streng og yderst nøjsom - så nøjsom, at folk sagde, han var lidt til en side af gerrighed. Men degnens far havde nu altid forsvaret ham og sagt, at han troede, præsten samlede penge sammen til et kirketårn og en klokke; men da han var død, fandt man ingen penge ej heller noget testamente, der tydede på, at han havde pengene.

Der blev stille i den lille spisestue, hvor solen stod ind ad de små blyindfattede ruder. Det er ikke så nemt for en præst og hans kone og for en degn at sige: Nå ja, og så har den gamle præst nu i 50 år gået her med mellemrum for at se, om hans penge var her endnu, og om de ikke snart blev brugt på rette måde! De sagde det ikke, men de tænkte det alle tre, og de følte, det var deres egne tanker, der fik ord, da fru Sofie sagde: »Jeg ved slet ikke, hvad 200 dukater er værd i dag - men de er da af guld, så helt dårligt kan det ikke være, og de må kunne danne grundlaget for et byggefond, og det sidste vi gør her, og noget af det første vi gør på vort nye sted, skal være at samle penge sammen til et kirketårn!«

*

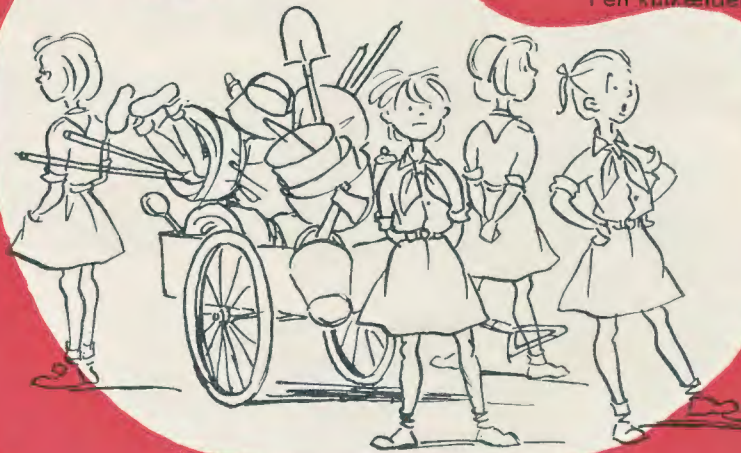
Sådan fortalte min bedstefar mig historien, da jeg var lille. Da var han en gammel præst, som ikke hostede mere. Jeg kan ikke huske, hvor lang tid, han sagde, der gik, inden der var samlet penge sammen til et kirketårn; men jeg ved, han sagde, at der aldrig mere kom sene, ukendte gæster til den gamle præstegård.

Mor, mor! Nu har vi fået et tropslokale -
i en kulkælder!

Så går jeg
til patruljemøde.
Jeg har
givet lillebror
bad.

Nu venter vi fem
minutter til, så kan hun ha' det så godt!

Skal vi ikke snart prøve en anden melodi?
Er du fosset, vi mangler
jo syv vers!

Gør som jeg -
brug natriumhexametafosfat og noget
af dette her sulfstof med polyfosfater,
glaubersalt, natriumperborat, vandglas,
C.M.C. og optisk blegemiddel -
eller osse bare en extra klat grøn sevel!

Undskyld, De skulle vel ikke have
en reservebundprop?

Hind rettede sig op på knæ og presede hænderne mod sin ømme ryg: - Hvor mange har du?

Vangeirs hoved dukkede op over egepurret: - Posen fuld snart, tror du ikke det er nok?

Hun rejste sig helt op og holdt sin skindpose i vejret: - Min er fuld, de går i smadder, de er alt for tunge.

Hun strøg håret fra ansigtet med en blåbær-blå hånd og satte posen forsigtigt fra sig i lyngen. Han rejste sig og kom hen til hende: - Det er også sent snart. Vi har langt hjem.

Han så nordpå over heden, men Hind så mod syd. Hun rettede sig og spidsede mund, så rørte hun ved hans skulder og pegede: - Det der nede ved åen. Det er da ikke heden, der brænder!

Han drejede hovedet, så løb han gennem lyngen hen mod den lave gravhøj, og hun lod sin skindpose stå og løb efter ham. De stod en tid på højen og stirrede. Heden lå stille og dirrede i solvarmen. Lærkerne sang, bierne summede, der var ikke et menneske at se, men helt nede mod syd, hvor det fjerne skovbryn holdt op, og heden lå nøgen og åben, stod flere mørke røgsøjler op over den rene blå himmel. Vangeir så sig om, langs hele horisonten, men det var kun dér nede, det brændte. Han nikkede langsomt: - Det er husene nede hos åfolkene. Det - det må være hele byen.

Han så igen mod nord, hvor deres egen by lå. Hans søster så samme vej: - De skal ha det at vide hjemme.

Han nikkede: - Vi véd jo ingenting. Vi må først vide, hvad det er.

- Jamen der er langt derned.

- Vi kan se det fra skoven. Så er vi også i skjul.

- Hvis det er fremmede?

Han svarede ikke. - De løb gennem lyngen bag hinanden, ad den smalle sandede sti. De var vant til at løbe langt begge to, de havde kun en ulden klud om hoften, og de var magre og sene. De løb i lange rolige spring og trak vejret, som de havde set, at de unge mænd gjorde det ved stævnerne, mellem tænderne, mens de holdt hænderne i bæltet. Røgen nede mod syd ændrede sig. Et par af røgsøjlerne blev tyndere, men to andre skød voldsommere i vejret. Heden lå øde og tom i solen.

De hvilede en enkelt gang, lå i græsset og talte ikke, så rejste de sig og løb videre, til de nåede skoven. De standsede ved skovranden og lyttede, men der var intet mærkeligt at høre. De bøjede sig og tog jord i hænderne og rakte det frem for at fortælle skovens ånder, at de kom med fred og ikke ville dræbe hverken dyr eller træer, så listede de ind gennem krattet. Skoven var ikke særlig bred. De kunne se lysningen i det sydlige skovbryn næsten med det samme. Dér krøb de op i en eg, og landet syd på lå åbent under dem.

FOLKE VANDRING

AF PALLE LAURING

Det var ikke fladt, som heden de var løbet igennem. Det var bakket, med dybe kløfter mellem de store banker. Der var skovkrat i kløfterne, og nede i dalen lyste engene af grønt frodigt græs. De smalle agre lå som et net mellem engene og dalens skråninger, og dér, hvor åen gled ud i den blå sø, lå åfolkene by. De kendte de lave lyngtækkede jordhuse, de havde været der flere gange med deres far, når der var stævne. Alle byens huse stod i flammer. Ilden steg lige mod himlen, ikke en vind rørte sig, så flammer og røg skød lodret op. Forvirrede kvier og får løb op langs dalranden, men hjemmekvæget var samlet i en af foldene. Der var mennesker dernede, men det var for langt borte til at de kunne se klart, om det var byfolk eller fremmede. Det var bare ikke til at tro, at hele byen kunne stå i flammer på een gang. Flere af husene lå temmelig langt borte fra de andre, der måtte være sat ild i dem med vilje.

De lå krøbet sammen på en svær gren og stirrede ud gennem bladhanget, og der var intet andet at se, end at byen brændte og kvæget var samlet. Vangeir ville kravle ned for at komme nærmere, da Hind standsede ham. Han stivnede og lyttede, og de trykkede sig begge to fladt mod grenen. Det var umuligt at sige, hvor lydene kom fra, men det var hestehove på en blød sti, raslen og klirren af ridetøj, og stemmer.

Så dukkede de første lansespidser op over skrånningen. Ti-tolv mænd til hest, og efter dem på rad langs stien tredve-fyrre mænd til fods. De var væbnede. Mændene på de små lodne heste havde brynjer, den forreste af dem en sølvblank hjelm med kind-skinder og et gyldent metaldyr øverst. Han var ganske ung, og han sad skødesløst mageligt på hesten med fødderne slæbende i det høje græs langs stien og sværdet i træskede lagt tværs over sine brune lår. Mændene til fods havde ikke brynjer. De fleste havde nøgen overkrop, bronzebrun af solen. Flere af dem havde friske sår med skorper af størknet blod, som de åbenbart var ligeglade med. De havde træskjoldene på ryggen, aflange, ikke runde som mændenes hjemme i byen. De havde ikke raget deres skæg i flere uger, og de var temmelig snavsede. Det var umuligt at forstå hvad de sagde, de talte et underligt sprog.

De fulgte stien langs ådalens rand, stadiet mod vest.

Hind og Vangeir ventede, til der havde været fuldstændig stille meget længe. Så lod de sig glide ned fra træet og løb hjemad over heden.

De havde skoven mellem sig og de fremmede, og de løb uden at hvile. Hind fik sting i siden og måtte løbe krumbøjet meget længe, før det svandt. De var meget trætte, da de så deres bys lave lyngtage dukke op af den lille dalsænkning ved mosen.

*

Der var stille i det mørke hus. Deres mor passede ilden, og deres far og deres ældre søskende og folkene lyttede tavse. De lå på knæ ved ilden begge to, og de fortalte begge to. Deres far så på dem uden at blinke, til de var helt færdige. Han spurgte, om de fremmedes våben og tøj, om deres hestes bidsler, om skjoldenes form og sværdenes hæfter, og han nikkede langsomt, hver gang de fortalte, hvad de kunne huske.

Så rejste han sig og gik ud. Deres mor gav dem brød og et stykke tør ost, og de fik lov at drikke valle. Oppe i tagryggen var den åbne lyre mørkeblå, det var så sent, at solen ikke skinnede ned gennem den, men kun lyste på dens rand.

Solen var næsten gået ned, da hornet lød, og fra alle byens lave mørkegrå huse kom mennesker ud, mænd og kvinder, langsomt og tavse. De nikkede til hinanden. De større børn var alvorlige, de små fik ikke lov at gå med. Hinds og Vangeirs far stod sammen med bygdehøvdingen henne ved byens største hus, og de to mænd gik foran alle andre op gennem bygaden mod stævneplænen. De ventede roligt, til alle var kommet derop. Mange satte sig i græsset, de fleste blev stående, og høvdingen stod op på stenen og fortalte, hvad der var sket. Nu var det ikke rygter mere, åfolkene by var brændt og plyndret, folkene selv sagtens dræbt eller gjort til trælle. En trop af de fremmede var draget mod vest langs åen, det ville sige, at i morgen blev det skovbyggernes tur, men fulgte de fremmede åen og vejen, så kom de vel her senest i overmorgen, om de ellers havde heldet med sig vestpå. Det var kommet pludseligt. Åfolkene havde ikke fået tid at sende bud, for havde de tre bygder stået sammen, var det ikke sikkert, de fremmede havde fået lejlighed til at ride videre hverken mod vest eller nord. Nu kunne enhver frit sige sin mening.

Der var stille temmelig længe, mens solen gled nærmere horisonten, og når den slukkede holdt man ikke stævne. Men ingen havde travlt. Endelig stod en bonde op og mente, at man kunne tage hjemmekvæget og gå med kvinder og børn ud i moserne, til de fremmede var borte. En anden mente, at man måtte blive i byen og kæmpe, det var hæderligere. Endelig kunne man da gå nordpå til fjordene, hvor der var flere folk. Dem var man ganske vist ikke særlig hede venner med, men når fjenderne var i landet -

Hinds og Vangeirs far så hen på høvdingen, før han stod op og talte. Han holdt på, at man skulle sende bud nordpå. Antagelig ville fjordfolkene hellere komme her ned og slås, så deres egne byer blev skånet, og så var der en mulighed for, at byen her også kunne reddes. Det var bedre, end at de fremmede fik byerne een for een. Fjordfolkene kunne være her i morgen aften, og før kom de fremmede vel knap. Man måtte imens sende folk ud for at få rede på, hvor mange de var.

Bønderne fandt, at den plan var god. Men så trådte høvdingen atter op på stenen og smilte til dem: - Det er godt talt, og vi kan vel ha Guderne med os her på vor egen jord. Men jeg føler, at jeg er for gammel til at lede jer denne gang. Det er nok

derfor, Guderne har sendt os de fremmede.

Hinds og Vangeirs far stod op efter ham, og nu talte han hurtigere: - Vi véd hvad du mener, og vi takker dig for dit tilbud, men en ny mand kan ikke føre os nu. Du har sikkert ret i, at Guderne venter noget af os, men det må gå til på vanlig vis.

De andre bønder brød ind og gav ham ret. Der måtte kastes lod, som man plejede. En bonde gik frem for at tale, men høvdingen løftede hornet og blæste stævnet af. Solen var slukket. Han bad alle om at se deres våben efter og ikke våge i nat, de havde brug for at hvile sig.

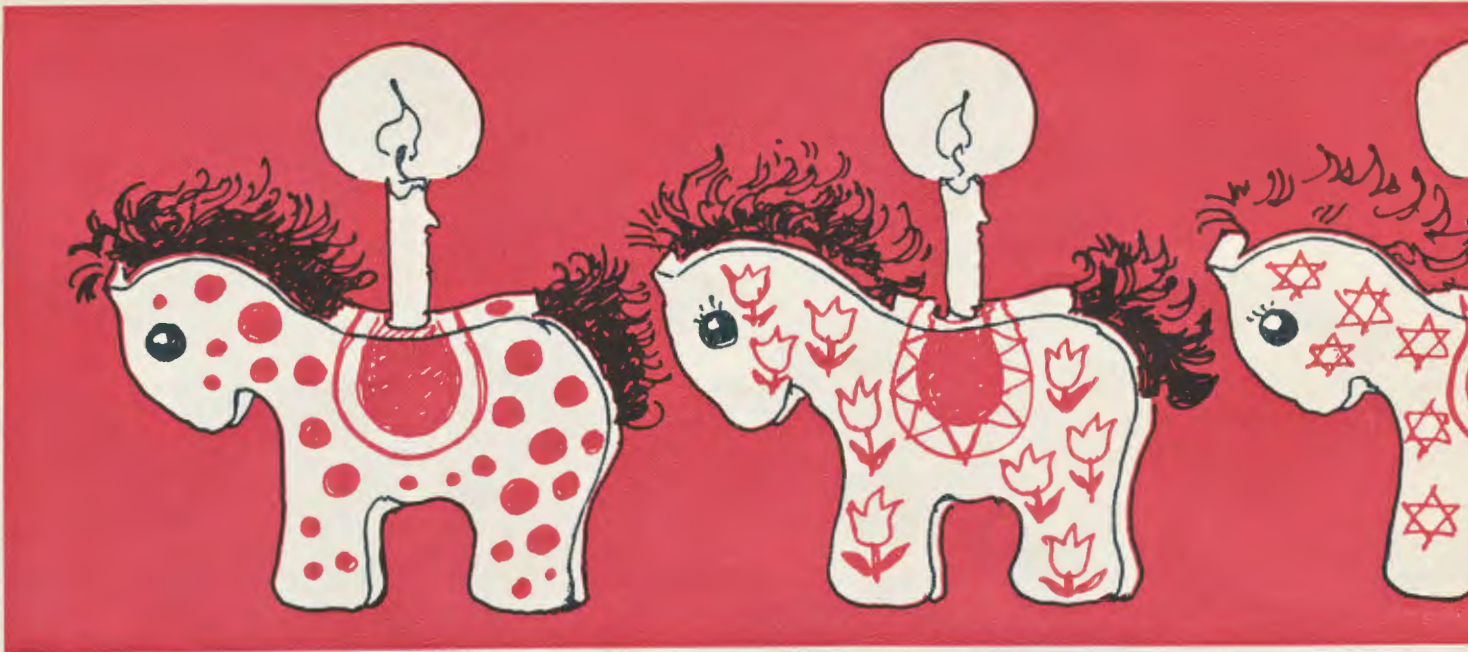
Men ingen sov i de lave jordhuse, der lå stille og mørke i den lyse sommernat. I alle husene lå mændene vågne og stirrede op i det sorte tag. Kvinderne lå vågne som mændene, og kun de mindste børn sov. Hundene mærkede at luften var spændt, de lå vagtsomme med snuderne på poterne, løftede hvert øjeblik hovederne og rejste ører. Kørerne pustede tungt i husenes staldende. Den korte lyse nat var endeløst lang. Frøerne kvækkede, og det hørtes ind gennem de åbne lyrer. Stjernen oppe i den mørkeblå firkant blegnede, og endelig rødmede lyrens sodede rand. Solen stod op

over heden. Mændene rejste sig. Hinds og Vangeirs far gik ud med sine voksne sønner og sine karle. Deres mor lå henne ved ildstedet og så roligt på den askehob, der skjulte gløderne. Der piblede tynd blå røg ud af askebunkens top.

*

Børnens far kom tilbage og stod en tid og så ind i ilden, som deres mor havde tændt ved at puste til gløderne og lægge kvas på. Han rømmede sig stille: - Det blev ham.

Det var ved middagstid, at folkene fra fjordene kom. Det var unge mænd og ældre, og rene drenge på Vangeirs alder, mand af huse nordfra, og de kom i tre flokke fra de forskellige bygder, ialt næsten to hundrede væbnede mænd. De lejrede sig uden for byen, ved randen af mosen, og de havde selv mad og øl med. Byens folk gik ud til dem, børnene løb omkring, og der blev snakket en del, men alle var alvorlige. Vangeir ville ikke ud til de fremmede. Der var drenge med på hans egen alder, drenge der bar skjold og sværd, men hans far havde sagt, at han skulle med sin søster og de andre kvinder og børn. De

DET ER SJOVEST SELV

Hvad skulle vi dog gøre med den lange, mørke december, hvis ikke vi havde julen at glæde os til - dens fest, dens lys, dens glans.

Det er ikke bare gaverne vi vil give, eller gaverne vi vil få, der skaber spændingen. Det er mindst lige så meget trangen til at skabe og lade fantasien råde.

Selv synes jeg, det ikke er rigtig jul, hvis ikke vi har *lavet* noget, børnene og jeg.

Det første vi fabrikerede sammen var de store papstjerner. Først fik de rød plakatfarve på begge sider - og derefter celluloselak så de rigtig skinnede.

Grankoglerne blev det næste. Allerede om efteråret havde børnene samlet dem i en stor kurv. Nu blev de hentet frem og lakeret med guldbronce. Der var tradition for, at juletræet skulle røre ved loftet, så det var ikke små portioner, der blev lavet.

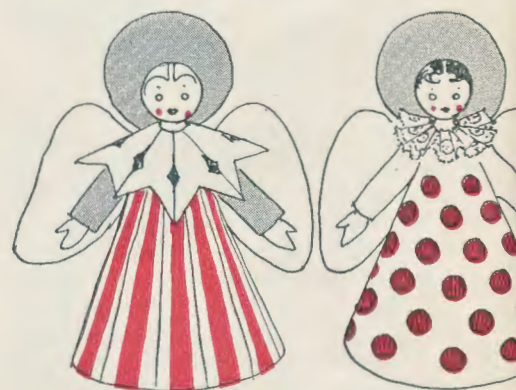
Den ældste juletræslyst er vel snart tyve år gammel og danner stadig grundstammen i udsmykningen sammen med glaskugler og lys.

Jo større børnene blev, jo mere indviklede blev tingene de lavede, og jo færre eksemplarerne.

Helst slog de sig sammen med kammeraterne. Spisebordet blev dækket med aviser. Sakse, papir, klister og farver kom frem, og så kappedes de om at lave det pæneste og smukkeste.

Et år savede drengene i træ, mens pigerne lavede engle af papir og tøj. Til løvsavsarbejdet blev den lille svenske hane model. Den blev malet hvid med hurtigtørrende cellulosefarve, fik rød kam, gult næb og fod, mens vingen var en grøn blomsterranke med røde bær. Sådant pynt tager sin tid, men er til gengæld næsten uforgængelig.

Pigernes engle blev lavet af karton. En tyk kegle af tegnepapir. Hovedet var en lyserød vatkugle, armene glanspapir. Alle fik glorie af guldpapir men var ellers meget forskellige. Snart var kjortlerne malede, snart applikerede med glanspapir. Ellers fik pibekrave af en stump rynket

blonde - og hver fandt sit englebarn allermost fortryllende.

Det år, vi lavede de små gipsheste, var alle lige ivrige. Jeg fik blikkenslageren til at lave et ca. 2 cm bredt og 50 cm langt »bændel« af zink, foldede det i form som en lille nordbølge, på samme måde

Tekst og
tegninger af
Kirsten
Rode

R SJOVEST SELV AT LAVE SID

Jo større børnene blev, jo mere udviklede blev tingene de lavede, og jo færre eksemplarerne.

Helst slog de sig sammen med kammeraterne. Spisebordet blev dækket med avis. Sakse, papir, klister og farver kom frem, og så kappedes de om at lave det bedste og smukkeste.

Et år savede drengene i træ, mens pigerne lavede engle af papir og tøj. Til løvsarbejdet blev den lille svenske hane model. Den blev malet hvid med hurtigtrækkende cellulosefarve, fik rød kam, gult næb og fod, mens vingen var en grøn blomsterranke med røde bær. Sådan pyntede de sin tid, men er til gengæld næsten uorgængelig.

Pigernes engle blev lavet af karton. En af dem lavede en kegle af tegnepapir. Hovedet var en rød keramikvatkugle, armene glanspapir. Alle havde en glorie af guldpapir men var ellers meget forskellige. Snart var kjortlerne malede, snart applikerede med glanspapir. Ellers fik de pibekrave af en stump rynket

blonde - og hver fandt sit englebarn aller mest fortryllende.

Det år, vi lavede de små gipsheste, var alle lige ivrige. Jeg fik blikkenslageren til at lave et ca. 2 cm bredt og 50 cm langt »bændel« af zink, foldede det i form som en lille nordbølge, på samme måde

som man laver udstikningsjern til kagefigurer, kun var formen til at åbne ved bagbenene.

Vi købte gipspulver, udrørte det med vand til en tyk grød (kun til een hest ad gangen), lagde formen på et stykke papir og fyldte den med gipsmassen, der ret hurtig

tigt stivte. Formen blev åbnet, og hestene blev taget ud med en spids. Således fik vi lov til at lave dem.

Nu var det hestenes tur. Hver af os lavede en hest. Jeg indrettede mig til at lave de morsomme små onkler.

At lave dem var så stort arbejde, at jeg blev lidt borte. I butikken smeltede tandstikkerne på, et lille stykke fra sprøjteapparatet og et lille stykke hurtigtrækkende cellulosefarve.

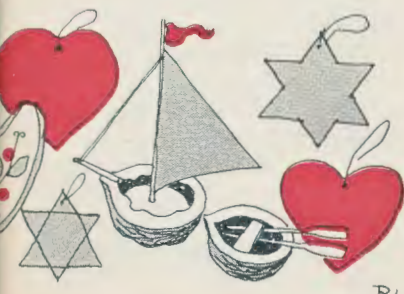
Nogle af dem blev både morsomme og

smukke.

At lave dem var så stort arbejde, at jeg blev lidt borte.

I butikken smeltede tandstikkerne på, et lille stykke fra sprøjteapparatet og et lille stykke hurtigtrækkende cellulosefarve.

Nogle af dem blev både morsomme og smukke.

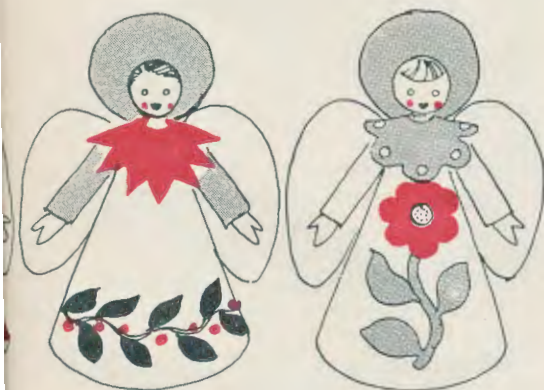

Tekst og tegninger af Kirsten Rode

AT LAVE SIN JULEPYNT

som man laver udstikningsjern til kagefigurer, kun var formen til at åbne ved bagbenene.

Vi købte gipspulver, udrørte det med vand til en tyk grød (kun til een hest ad gangen), lagde formen på et stykke pap og fyldte den med gipsmassen, der ret hur-

tigt stivnede. Nu løftede man forsigtigt formen af, og i ryggen af hesten blev der med en kniv kradset en fordybning passende til et julelys.

Således støbtes en hel række heste, der fik lov at tørre yderligere en dag.

Nu blev de dekoreret med vandfarve efter hver enkelts fantasi, og til sidst blev manke og hale af små skindrester limet på. Jeg indrømmer, at helt usynlig var denne gipsstøbning ikke i stuerne, men nej, hvor de morede sig. Og som gaver til tanter og onkler gjorde de megen lykke.

At lave valnøddebåde krævede ikke nær så store forberedelser.

I bunden af fine valnøddeskaller blev smeltet lidt stearin. Heri støbtes masten af tændstikker. Et lille bovspryd blev limet på, et lille trekantet sejl ligeledes, en sytråd fra spryd til mastetoppen, der endte med et lille flag - og skibet var færdigt. Der blev hurtigt til en hel flåde.

Nogle af børnene lavede også små robåde med årer og toft af tændstikæskan.

En efterårsdag havde vi på skovturen samlet en kurv fuld af bog. De blev til de herligste musetrolde. (Bogskallerne skal helst tørre et par dage i den varme stue, ellers vil de åbne sig, når man klistrer dem).

Hele bogens kapsel dannede krop og fire ben. En halv bogkapsel med stilk blev ører og tryne. Med en kniv blev lidt af stakkene skrabet af omkring »trynen« og øjenomgivelserne, for at farven kan binde på. Hovedet blev sat på kroppen med lim, og nu fik de hvide øjne med blå pupil og røde tryner eller snuder samt lidt rødt på ørespidsen.

De blev meget individuelle alt efter frugtkapslens naturlige form. Snart med lang tryne, snart med kort. Snart løftedes den kækt i vejret, snart bøjede den sig. Det var så fascinerende at lave dem, at alle deltog, både unge og gamle. Hver gang syntes man, at dette var den allerdejlige muse-trolde, der endnu var frembragt.

Jo, det må have været skaberglæden, der greb os alle.

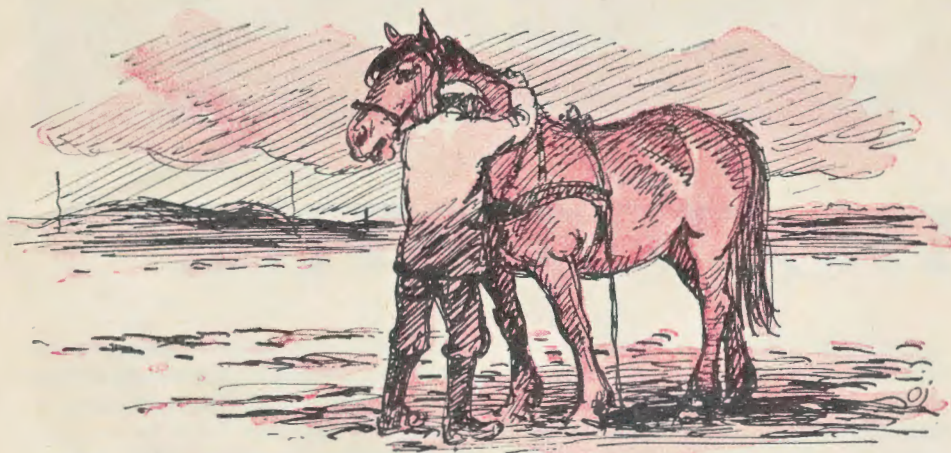

MUSSE

den bedste af alle heste

En fortælling af Sigrid Thomsen om hvordan Palles og Ullas juletræ kom til at redde en hest fra at drukne. Med tegninger af Oscar Jørgensen.

De havde været ude efter deres juletræ. En god ven havde en lille skov - og her havde de fået lov til at hente et træ. Et stort træ - lige til loftet. Ulla var sikker på, at det var mere, end lige til loftet.

Og nu var de på vej hjem med træet. Fru Larsen gik rundt om det, mens hr. Larsen og Palle holdt ved det.

»Det bliver kønt, når det er pyntet,« sagde fru Larsen.

Hr. Larsen og Palle fik det bundet bag på bilen. Larsen gik lidt tilbage og så på bilen og træet.

»Det går ikke,« sagde han. »Det rager for langt ud til siderne. Vi kan slet ikke køre ad hovedvejen hjem.«

Palle og Ulla så på hinanden. Hvad nu? Fik de ikke det dejlige træ med sig hjem?

»Kan vi ikke køre ad markvejen?« spurgte Palle. »Der møder vi nok ikke nogen.« Hans far nikkede.

»Lad os prøve det,« sagde han.

Den smalle markvej var våd og fedtet. Det blæste og var koldt; og store byger af tøsne drev hen over de sorte marker. De store bjerge af jord fra brunkulslejet så øde og mørke ud.

Ulla sad og krøb sammen ved siden af Palle. Det ville blive godt at komme hjem i den varme stue. Når de kom hjem, skulle hun pynte træet sammen med sin mor - og

så var det snart juleaften. Palle havde ønsket sig et par ski. Dem fik han da ikke brug for, hvis der ikke kom mere sne.

Ulla kikkede ud over de våde marker. Hun så en mand stå og vinke et stykke inde - han svang sin hue i luften. Ulla vinkede tilbage.

»Nå,« tænkte hun. »Han kan da ikke se, at jeg vinker tilbage til ham.«

Manden blev ved med at vinke.

Ulla lagde sin hånd på sin fars ryg.

»Far,« sagde hun. »Er det ikke Jensen, som vinker til os?«

Hr. Larsen så til siden.

»Jo, det er Jensen,« sagde han - og gav sig til at vinke tilbage.

Lidt efter sagde fru Larsen:

»Det er da sært, Jensen bliver ved med at vinke. Mon der kan være noget i vejen?«

»Hvad skulle der være i vejen?« spurgte hr. Larsen.

»Men han bliver ved med at vinke,« sagde fru Larsen.

Hr. Larsen tog farten af bilen. Lidt efter holdt de og så sig tilbage. Jensen vinkede og vinkede med sin hue. Larsen stod ud af bilen og så ned over den øde, brune tørvejord. Jensen stod og så meget lille ud i det store, flade stykke land. Så stak Larsen sit hoved ind i bilen til de andre og sagde:

»Jeg tror, der er noget galt dernede - med Jensen eller med noget andet.«

»Det tror jeg også,« sagde fru Larsen. »Men vi kan da ikke køre ned til ham på den glatte og bløde vej.«

»Kom,« sagde Larsen. »Vi går alle fire derned.«

De stod alle sammen ud af bilen. Ulla havde mest lyst til at blive inde i den lune vogn. Men de andre gik. Så gik hun med.

De gik rask til i det råkølde vejr. Nu kunne de se, at Jensen stod ved siden af en vogn med roer. Men der var ingen hest for vognen, som stod ved siden af en dyb grøft, der løb mellem marken og vejen.

Da de kom nær nok, kunne de høre Jensen råbe:

»Hesten! Det er hesten. Hun gled og faldt ned i grøften. Kan De ikke komme og hjælpe mig med hesten!«

Hans stemme lød høj og skarp. De kunne høre, at han var bange. Larsen gav sig til at løbe. Palle og Ulla løb bagefter.

Da de kom hen til Jensen, så de, at hans hest lå nede i den dybe grøft med alle fire ben lige i vejret.

Det store, tunge dyr lå fast - det kunne ikke røre sig. Det trak sit vejr på en sær måde - det peb og rallede. Jensen stod og så ned på det store dyr.

»Hun kan ikke komme op. Og jeg kan ikke trække hende op. Hun glider bare længere og længere ned for mig. Og grøften er fuld af vand. Se, hvor vandet er ved at komme op ved hendes sider. Jeg har prøvet på at grave ud, så hun måske kunne få fat med sine ben - men det hjælper ikke noget.«

»Hvor længe har hun ligget der?« spurgte Larsen.

»Hun har nok ligget der en halv time,« sagde Jensen. »Jeg ved det ikke så nøje, for tiden er jo gået med at prøve på at få hende op. Men nu er jeg bange for vandet. Om De bare kunne hjælpe mig at holde hendes hoved oppe.«

Det var klart, at Jensen ikke vidste, hvad han kunne gøre for sin hest på dette øde sted.

»Det hjælper ikke stort at holde i hendes hoved,« sagde Larsen. »Hun ender med at drukne - for vi kan ikke få det store dyr op, når hun ligger på ryggen. Hun kan jo ikke selv hjælpe med.«

»Nej. Nej.« Jensen satte sin hue på og rystede på sit hoved. »Nej, nej. Vi kan ikke få hende op. Og hun var sådan en god hest. Den bedste, jeg nogen sinde har haft. Hun hed Musse.«

Palle så ned på hesten. Dens mave gik op og ned, når den trak vejret meget tungt.

»Kan Zonen ikke hjælpe os?« spurgte han og så op på sin far.

»Zonen? Jo. De må kunne hjælpe.«

»Kommer de også sådan en dag som i dag - når det snart bliver juleaften?« spurgte Jensen.

»Det gør de,« sagde Larsen.

»Hvor kan jeg hente Zonen - og hvor lang tid vil det tage?« spurgte Jensen.

»Jeg skal køre til en telefon og ringe efter en kran,« sagde Larsen.

»Så kan jeg prøve på at holde hendes hoved oppe så længe,« sagde Jensen.

»Nej, jeg kører,« sagde fru Larsen. »Så kan min mand hjælpe Dem med hesten.«

»Palle, af med træet,« sagde Larsen. »Mor kan ikke køre på hovedvejen med det store træ bagpå - det stikker alt for langt ud til begge sider.«

Palle og hans far løb i en fart op til bilen og fik det store træ af vognen - og fru Larsen kørte af sted. De stod og så efter hende. De kunne se, hvordan den grå bil gled lidt fra side til side nu, da der blev kørt hurtigt. Lidt efter var bilen borte bag de store bjerge af jord - og snart ville den være oppe på hovedvejen - på vej til en telefon.

Larsen og Palle gik tilbage over de sorte marker ad den våde og smalle vej. Jensen stod og så ned på sin hest. Ulla så også på hesten. Hvor var den dog stor - den så vældig ud, som den lå der med den lyse mave i vejret og de fire lange, lange ben lige op i luften.

»Hun bliver klemt længere og længere ned,« sagde Jensen. »Man kan se, hvor det er svært for hende at få sit vejr. Og så er hun bange for vandet.«

Larsen tog greben.

»Skal vi prøve på at grave lidt jord væk?« spurgte han.

»Tror De ikke, at hun bare glider længere ned i vandet?« sagde Jensen.

»Kan vi ikke holde hendes hoved lidt oppe?« spurgte Palle.

Hestens store øjne så lige op i luften. Den lyserøde tunge hang lidt ud mellem de bløde læber.

»Hun er vel nok bange,« sagde Jensen. »Musse!« kaldte han. »Musse. Bare rolig. Vi skal nok klare det. Bare rolig.«

»Det kan han nemt sige.« tænkte Ulla. »Han står her oppe på jorden og er ikke ved at drukne nede i det iskolde vand.«

I det samme stak Jensen sin greb ned i grøften.

»Hm,« sagde han. »Man kan da bunde.

Og så lod han sig glide ned i vandet. Det gik ham til livet. Han rakte et stykke af tømme op mod de andre.

»Prøv at holde i den,« sagde han. »Så kan vi måske holde hendes ører fri. De er altid meget bange for at få vand i ørerne.«

Palle og hans far tog fat i tømme og trak opad. Jensen lod sin hånd glide ned over hestens hoved og bløde mule. Han satte sin hofte imod dens nakke - og prøvede på at få dyrets tunge hoved lidt i vejret.

Ulla tog fat i tømme sammen med sin far og Palle. De trak opad. Men det var, som om det slet ikke hjalp.

»Her er blødt,« sagde Jensen.

Og lidt efter:

»Jeg synker ned i mudder.«

Larsen rakte en hånd ned imod ham og sagde:

»Kom op igen. Så kan vi prøve at kaste noget jord ned i grøften, så De måske kan komme til at stå lidt mere fast.«

Jensen fik fat i Larsens hånd og kom op af den dybe grøft. Larsen gav sig til at gra-

ve jord løs fra grøftens side. Da de store stykker jord faldt ned i vandet med et plump, gav hesten sig til at sparke med alle fire ben.

»Hun er bange,« sagde Jensen. »Så, så Musse. Rolig.«

Han rakte sin hånd ned og strøg den over mulen.

»Rolig, min tø, rolig. Du skal nok komme op.« Så kikkede han hen på Larsen og spurgte:

»Tror De ikke nok, vi får hende op? Hun er sådan en god hest. Den bedste, jeg har haft.«

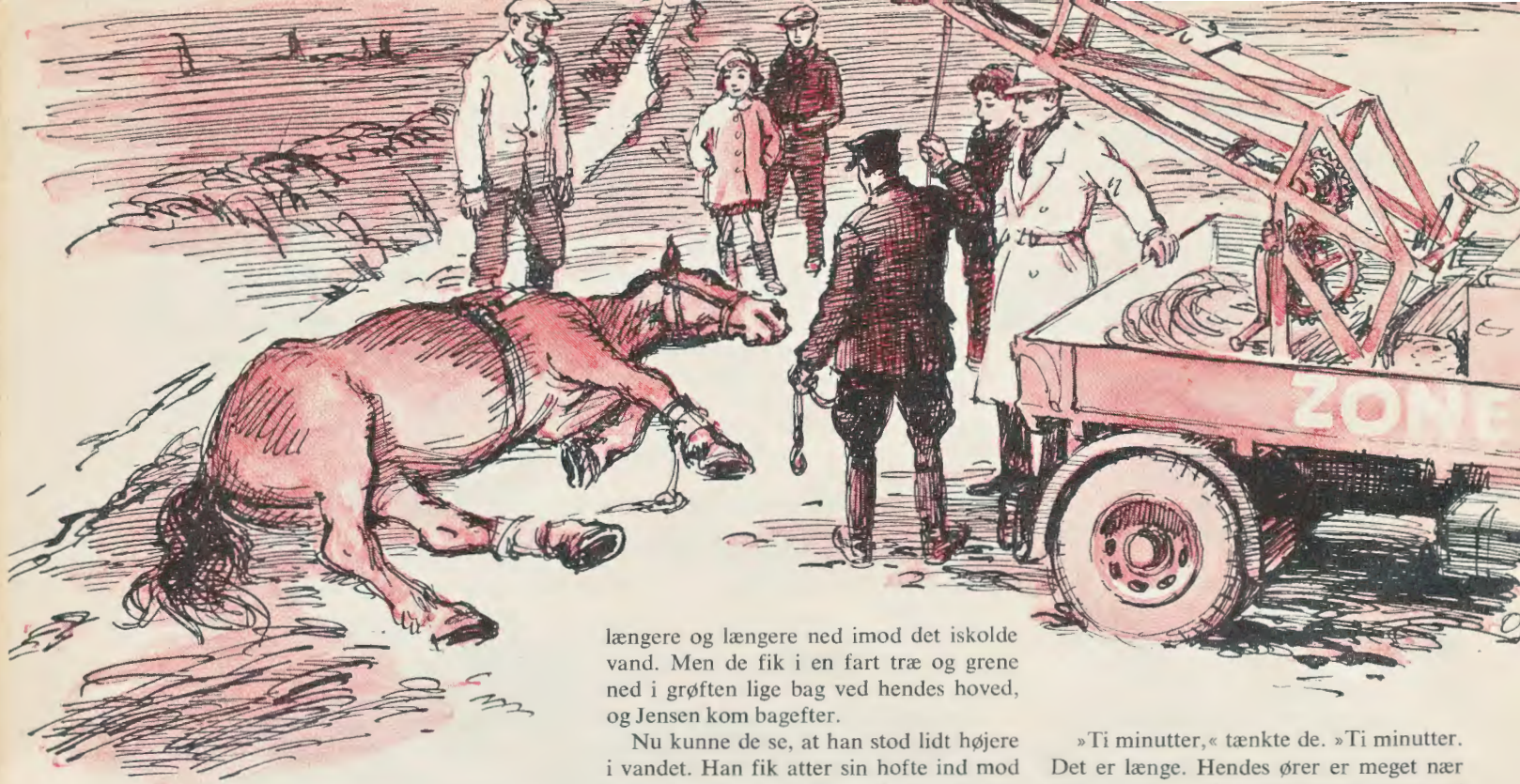
»Hun skal nok komme op,« sagde Larsen. »Når vi bare kan holde hendes hoved oven vande.«

Lidt efter hoppede Jensen atter ned i det kolde vand. Han tog fat under hestens nakke og fik skubbet sin hofte ind, så han kunne støtte dyrets hoved lidt. De andre tre trak opad i tømme. Hesten trak sit vejr lige tungt. Ulla havde mest lyst til at stikke sine fingre i sine ører for ikke at høre det. Men hun holdt fast ved tømme.

»Det går ikke,« sagde Jensen lidt efter. »Jorden glider væk under mine fødder. Og I kan se, at både Musse og jeg glider mere og mere ned i vandet.«

Larsen så sig om. Han kunne ikke finde på noget at gøre. Palle og Ulla så op imod

de mørke, grimme bjerge af våd jord. De kunne ikke se noget, der rørte sig - og slet ikke en bil. Kom deres mor dog ikke snart? De syntes, hun havde været væk i lang, lang tid.

»Det går ikke,« sagde Larsen. »Det ender bare med, at De også drukner.«

»Nej, jeg drukner nok ikke,« sagde Jensen. »Men jeg er bange for Musse. Hendes ører er snart nede i vandet. Bare jeg havde noget at stå på. Tror De ikke, at Zonen kommer snart?«

De kikkede alle sammen op over markvejen. Der var ikke noget at se. Palle syntes, de sorte bjerge så grimme ud - og på en lille klat grå sne lå deres dejlige, store juletræ.

Palle så hen på sin far.

»Kan vi ikke bruge træet, far?« spurgte han.

»Til hvad,« sagde Larsen.

»Kan Jensen ikke stå på træet?«

Larsen kikkede op imod det grønne træ. Så nikkede han.

»Ulla. Træk alt, hvad du kan, i tømme. Vi skal nok komme tilbage i en fart.«

»Ja, men det er vores juletræ,« sagde Ulla.

»Ja, og hvad så?« sagde han.

Ulla så ned på hesten - og sagde ikke noget. Lidt efter så hun op igen. Hun var glad for, at træet var så stort.

Palle og hans far kom snart igen med det store, grønne træ. De rev alle de grene af, de kunne. De slog med greben. Palle tog sin kniv til hjælp. De fik mange af de grønne grene af - og hele toppen. Så trak de Jensen op af grøften. Musse slog og kæmpede med sine fire ben lige op i luften, da hendes hoved gav sig til at glide

længere og længere ned imod det iskolde vand. Men de fik i en fart træ og grene ned i grøften lige bag ved hendes hoved, og Jensen kom bagefter.

Nu kunne de se, at han stod lidt højere i vandet. Han fik atter sin hofte ind mod hestens nakke - og Musses ben stod atter stille lige op i luften.

De tre oppe på jorden holdt op i tømme, så godt de kunne.

Lidt efter sagde Jensen:

»Jeg er ved at blive bange for hende. Hun kan snart ikke mere.«

Ulla så ned i de store brune øjne. Der var et lille skær over dem.

»Hun kan da ikke dø nu,« tænkte hun.

»Ikke i dag - ikke når vi står og passer på hende.« Hun mumlede til de andre:

»Tror I, hun dør for os?«

Palle så ned på hesten - den havde det ikke godt. Han kikkede op mod de brune bjerge. Og der kom en lille grå bil hen over den glatte vej. Det var hans mor, der kom tilbage.

»Der er mor!« råbte han.

»Har hun Zonen med?« spurgte Jensen. Han kunne intet se, da han stod så langt nede i grøften.

»Nej,« sagde Larsen roligt. »Men jeg er sikker på, at hun ikke kommer tilbage, hvis hun ikke har fået fat i hjælp.«

»Nu skal du bare se, Musse,« mumlede Jensen ned over hestens brune hoved. »Nu skal du bare se, nu klarer vi det nok. Hold bare ud, gamle tøs. Vi skal nok holde dig oppe.«

Lidt efter stod bilen stille, og fru Larsen løb ned over markvejen. Hun vinkede til dem, og de kunne høre, hun råbte et eller andet.

»Det ser ud, som om hun har fået fat i Zonen,« sagde Larsen.

Og så kunne de høre hende råbe:

»De kommer snart. Om ti minutter. Hold bare ud.«

Jensen så ned på sin hest - de så alle ned på dyret.

»Ti minutter,« tænkte de. »Ti minutter. Det er længe. Hendes ører er meget nær ved vandet - og hun har meget svært ved at få sit vejr.«

Fru Larsen havde det store tæppe fra bilen med. De trak det ind under hestens nakke; men de kunne ikke få fat, så de kunne trække opad. Så satte de med et hug greben fast på tværs af grøften. Men da Musses hoved gled ned mod greben, gik den i stykker med det samme. Og nu hoppede Palle ned i grøften for at hjælpe med at få greben væk igen, at den ikke skulle såre det stakkels dyr. Da Palle kom op igen, rullede han det store, våde tæppe om sig. Det kunne da holde lidt af blæsten ude.

De ti minutter var lange - lange. Men midt i en byge, hvor den våde sne satte sig fast alle steder, hørte de en bil tude. Det var Zonens vogn.

Palle og Ulla slap tømme og gav sig til at vinke og vinke. Zonens bil med den lille kran kørte langsomt hen ad vejen ved de sorte bjerge. Ulla rev sin hvide hue af og vinkede og vinkede med den. Palle rullede sig ud af tæppet og svang det i begge arme over sit hoved. - Og nu kunne de se, at Zonens mand havde fået øje på dem. Han kørte frem i en fart. Så drejede han ned ad markvejen og kørte langsomt og forsigtigt frem ad den glatte vej. Og så var kranen hos dem.

Ulla kom til at se på Jensen. Store tårer løb ned over hans kinder, der var helt blå af kulde.

Zonens mand hoppede ud. Han så ned på hesten.

»Vi nåede det,« sagde han.

Så hoppede han ind i bilen igen og gav sig til at vende den - roligt, at den ikke skulle komme for langt til nogen af siderne. Fru Larsen tog nu fat i tømme sam-

men med Ulla, mens Larsen og Palle hjalp med at skubbe, hver gang den tunge vogn var ved at glide lidt. Og så stod bilen på tværs.

»Om fem minutter er det hele i orden,« sagde Zonemanden ned imod Jensen.

»Skynd Dem lidt,« sagde Jensen. »For nu er det ved at knibe.«

Der blev lagt et bånd om det ene forben - fast og stramt. En kæde blev gjort fast i båndet. Det samme blev gjort ved det modsatte bagben.

»Tal nu pænt til hende,« sagde Zonemanden. »Hold hende rolig, hvis De kan. For nu trækker vi hende op.«

Han gik hen til vognen og satte kranen i gang. Men hesten lå så dybt nede, at hun var ved at tippe den røde vogn over. Ullas hjerte gav sig til at banke hurtigt. Kunne han ikke få Musse op? Men det så ikke ud til, at Zonens mand blev ked af det. Han lod langsomt dyret glide lidt tilbage, ned i grøften igen.

»Træk til, træk til!« råbte Jensen. »Vi må have hende op nu. Hun kan ikke mere.«

»Bare rolig,« sagde Zonemanden. »Bare rolig. Det skal nok gå. Vi skal bare have lidt gas på.«

Så gik han ind i bilen og satte den i gang. Langsomt, langsomt kørte bilen frem. Langsomt, langsomt gled den store hest opad. Zonens mand så sig tilbage.

»Skub lige lidt på!« råbte han til hr. Larsen og Palle. »Jeg vil ikke så gerne glide lige nu.«

Palle og hans far tog fat. Fru Larsen og Ulla hjalp med. Jensen stod i vand til langt over livet - og talte til sin hest. Opad gled den. Bilen gled frem. Hesten blev både løftet og trukket på én gang - opad - op af det iskolde vand - op af den smalle grøft. Op - op over kanten - ind på jorden. Den faste, gode jord. Og der lå hesten. Dens sider gik tungt, dens øjne så lige frem. Hr. og fru Larsen og de to børn stod og så ned på den. Ulla lagde mærke til, at nu så den ikke så mægtig stor ud mere. Den så kun stor ud - stor, som en almindelig stor hest.

Zonens mand kom ud af bilen.

»Det var det,« sagde han. »Det gik jo godt. Men hvor er dens ejer?«

»Her,« sagde Jensen. »Har hun det godt? Har Musse det godt?«

»Hun har det fint. Men hvordan har De det?«

Larsen og Zonemanden fik halet Jensen op af grøften. Vandet drev af ham. Men han smilede, da han så hesten ligge på det tørre.

»Så,« sagde Zonemanden. »Nu må vi have hende på benene. Vil De tage ved hendes hoved, så tager jeg fat i halen.«

Jensen kunne ikke lade være med at lade sin hånd glide ned over Musses pandelok og bløde mule, før han greb fat i hendes hovedtøj.

»Op, op!« råbte Zonens mand.

»Op, op!« råbte Jensen.

I et sæt var den store hest på benene. Hun stod og rystede lidt. Store kager af mudder faldt fra hendes lyse sider. Ryggen var sort. Hun gav sig til at vrikke med sine ører. Så sagde hun:

»Hum-hum-hum -,« og Jensen slog sine arme om hendes hals, idet han råbte:

»Hun klarede det! Hun har det godt! Hun er den bedste af alle heste, min Musse.«

»Hum-hum-hum -,« sagde hesten og nappede ham let i den ene arm.

»Nu hjem til stalden,« sagde Zonens mand. »Op på hende - og rid i en fart, så får både De og hun varmen.«

Han bøjede sig og tog fat om Jensens ene ankel. I et hop sad manden på ryggen af sin hest. Zonemanden gav derpå hesten et vældigt klap på bagen - og af sted travede de to, mens regntung sne slog ned over dem, og vinden i kolde sne trak tunge byger hen over den våde jord.

»Kan man blive mere våd end våd?« spurgte Palle.

»Det kan man godt,« sagde hans far. »Hvorfor det? Er du ikke våd nok?«

»Jo. Men jeg vil prøve på, om jeg kan få fat på en gren af træet - til Ulla,« sagde Palle og lod sig glide ned i det kolde vand i grøften.

Ulla og hendes mor var ved at sige farvel til Zonens mand, da Palle dukkede op med en grangren i hånden.

Fru Larsen så på Palle og hans gren. Den var våd og fuld af mudder, og her og der hang der en bøjet spids og så trist ud.

»Hvad vil du med den gren?« spurgte hun.

»Det er vores juletræ,« sagde Palle med et lille smil hen til Ulla.

Fru Larsen tog den våde gren. Hun gav sig til at ryste den - men det våde mudder sad fast.

»Kom,« sagde hun. »Vi skyller den i rent vand, når vi kommer hjem. Og med en stjerne og lidt pynt skal den nok blive pæn.«

»Tak,« sagde Ulla. »Nu skal jeg bære grenen, mor - jeg har tykke vanter på.«

Solen ville gerne komme lidt frem. Den sendte et bånd af skrå stråler ned over den kolde gråsorte jord.

»Jeg tror, det var vores juletræ, som klarede de sidste ti minutter for hesten,« sagde Ulla, da de gik tilbage ad den fedtede markvej til bilen.

»Det var godt, det var så stort,« sagde Larsen.

»Det er første gang, vi har hørt dig være glad for et stort træ,« sagde fru Larsen med et lille smil til sin mand.

»Herefter vil vi altid have et stort træ,« sagde hr. Larsen. »Jo større, jo bedre. Og når vi sætter det store træ ind i stuen, så vil vi tænke på hesten, som vi var med til at redde. Musse, den bedste af alle heste.«

TINKA

GENNEM
TYKT OG TYNDT

Som vikinger, skjoldmøer
og vilde massaier
ta'r spejdere nu om stunder
i lejr -

spisende larver og ukogte rejer,
gråspurveeder og uglepostej.

Man bruger ej mere de
gammeldags grejer,
næh, maden den flænses
med assagaier.

Ja, moderne rundt i en cirkel
drejer,
her Tinka ses træne til
sommerens lejr!

fem nye * børnerim

a
H
a
l
f
d
a
n

R
a
s
m
u
s
s
e
n

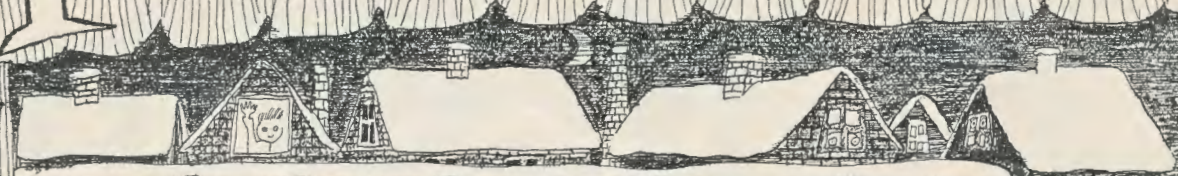
te
gn
et
af

Ilb

Sp
an

g
oi

se
n

Skorstens-
fejermester
Blom

blev så ræd
når mørket kom.

For han var
så sort som beg

og ku ikke
finde sig.

Derfor, fulgtes
han så tit
med hr bagermester
Hvidt

for at kunne
sikre sig
om han var der
eller ej

Men når sneen
drysser blidt

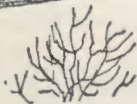

kan han ikke
se hr. Hvidt

For at undgå
det halloj

går de i
hinandens tøj!

Sneen daler tyst og tæt
overalt derude,
puster sommerfuglelet
mod den mørke rude.

Der er et lille ur,
der går så tyst,
et lille urværk
inde i mit bryst.

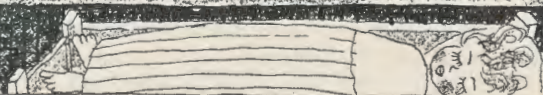

Hvidt er somrens grønne eng.
Alle buske sover.
Dukken ånder i sin seng
med en dyne over.

Jeg lytter til
det lille urs musik,
som aldrig standser
blot et øjeblik.

Stille hjærte. Stille nat,
Stille alt som blunder.
Ene gården sorte kat
i det hvide under.

Å, lille hjærte,
røde snurretop.
Hvem trækker mon
det lille urværk op?

Jeg har en ven
der er så stærk
at han kan løfte
Fredriksværk!

Han er så stor,
at hatten når
derop hvor himlens
skyer går.

Når månen går
sin aftentur,
så brur han den
som armbåndsur!

Og himlens stjerner
i det blå,
dem går han rundt
og sutter på!

HER BEGYNDER EN NY EN:

Jeg bor i villa „Landro“
der bor jeg elegant.
Min far kan spille banjo,
fallit og dilettant.

Min søster spiller harpe,
og harper skal man slå.
Men strengene er skarpe,
så hun har vanter på

Min bedstefar
kan brumme
i hornet fra en bil.
Min fætter
slår på tromme
med økse
og med fil.

Men jeg er alt for
lille
og keder mig, fordi
jeg kun får lov at spille
med billedlotteri!

Hesten var kommet tilbage - alene! Drengen sad ved vinduet og så den komme. Dens sorte hoved hang tungt og nikkede for hvert skridt den tog, og den haltede på det ene forben - hoven slæbte gennem sneen, hver gang den førte den frem.

I et spring var drengen oppe og ude af døren. Det lille blokhus rystede, da den svære dør smækkede op mod væggen bag ham. Da hesten fik øje på ham, standsede den og svajede, og hele tiden, mens han løb, fulgte den ham med sine trætte og matte øjne. Hele den ene flanke var revet op, og stighbøjlen var borte. Den måtte være styrtet og have kuret hen over klipperne.

Drengen var ikke tyve skridt fra den, da et stormstød smækkede hyttens dør i med et brag. En sky af sne føg omkring ham. Uvilkårlig kastede han et blik tilbage over skulderen mod hytten. Da han atter så fremad, havde hesten vendt sig. Gennem snefyngningen kunne han netop skimte den, mens den langsomt forsvandt vestover - hen imod indianernes territorium. Han kaldte og fløjtede; men vinden bar stemmen den gale vej, og let påklædt, som han var, ville det være den visse død at løbe efter den. Han stirrede ufravendt mod vest, mens han løb tilbage efter pelsen. Han var bange og ikke uden grund: *Vildmarken havde skælvet.*

Tidligt om morgenen var han vågnet ved en mærkelig lyd: en dyb, brummende torden, som om man slæbte en centnertung kiste hen over hyttens tag. Sengen rystede, og bjælkerne knagede og gav sig i alle fuger. I en fart fik han kastet nogle få klædningsstykker om sig og styrtede ud i det fri. Udenfor stod himmel og jord i ét. Pludselige stormkast kom fra alle verdenshjørner. Han kunne tydeligt mærke rystelserne gennem støvlesålerne.

Naturligvis havde drengen aldrig oplevet et jordskælv før og havde aldrig troet, at han skulle komme til det; men nu var han midt i det, og hans instinkt sagde ham straks, at han selv og alle andre i miles omkreds var i livsfare. Hans første tanke gjaldt faderen, der var redet ud på sin lange runde for to dage siden og netop skulle vende hjem i dag. Billede efter billede viste sig for hans indre blik: Faderen, der tumlede med den skrækslagne hest i stormen og bulderet! Jorden, der rystede og åbnede sig i lange kløfter! Træer og buske, der væltede og forsvandt bragende ned i dybet! Faderen, der greb for sig mellem rullende sten og klippestykker, mens hesten styrtede under ham!

Endelig var den mærkelige dirren under hans fødder holdt op; men han skælvede endnu, da han forsigtigt trådte ind i hytten for at undersøge, om alt var, som det skulle være. Rent mekanisk gik han om-

kring og udførte sine sædvanlige morgenarbejder, og efterhånden blev han helt fortrøstningsfuld. Der kunne ikke være sket hans far noget! Om lidt ville han komme galoperende gennem sneen og bare lade som ingenting, så snart han med et eneste blik havde forvisset sig om, at alt stod vel til hjemme. - Omsider havde drengen sat sig ved vinduet for at være parat - og så var det, at hesten var kommet.

*

Atter malede tankerne rundt i hans hoved, mens han forsøgte at tænke klart. Hesten var gået mod vest mod den forkrøblede skov, der tilhørte indianerne. Ubuden var det farligt at færdes der; men han måtte derover. Indianernes sprog kunne han ikke; men han ville gøre dem begribeligt, at han søgte efter sin far. De vidste jo, hvem han var. Måske ville de endda hjælpe ham.

Lidt efter var han på vej med lassoen over skulderen og den lille bjerghakke i bæltet. Hytten var låset; men stald døren stod åben og var sikret med kroge. Hvis hesten skulle komme tilbage, kunne den selv finde ind til krybben, hvor der var sørget rigeligt for den.

Han følte sig helt lettet nu, da han kunne foretage sig noget - ikke bare sidde stille og vente. Jordskælvet var øjensynlig overstået, kun var luften urolig, så sneen kom i kast snart fra én kant, snart fra en anden. Til tider var det helt blikstille, og i enkelte glimt kunne man pludselig overskue et større område på en gang.

Drengen var nået frem til skoven. Her i skovbrynet havde han ofte stået og set efter faderen, når han red en genvej gennem skoven for at købslå med rødhuderne. No-

get spor af hesten var ikke at se, så han var godt klar over, at han egentlig gik på må og få og måtte stole på heldet. Forsigtigt gik han ind mellem de første forkrøblede træer. Det var vist en dårlig rute, han havde valgt, for ustandselig måtte han springe og klatre over grene, der lå hen ad jorden, halvt begravede af sneen. Drengen blev ivrigere og ivrigere. Til sidst løb og sprang han åndeløst gennem skoven.

Pludselig standsede han og greb med begge hænder om den nærmeste stamme. Der - lige foran hans fødder havde jordskælvet spaltet klippen. En bred kløft strakte sig til begge sider, så langt øjet rakte. Vejen fremad var spærret.

Han begyndte at løbe langs kløften. Siderne var stejle, som var de skåret gennem det tynde muldrag og videre dybt ned i klippen. Af og til standsede han og så ned i den bundløse spalte. Han skulle netop til at løbe videre, da hans øje fangedes af noget, der bevægede sig dybt inde mellem træerne på den anden side af kløften. Han stirrede, så øjnene løb i vand. Utydeligt skimtede han et nikkende hestehoved. Resten af dyret var skjult; men man anede, at det bevægede sig langsomt og slæbende. Det var altså ikke her, der skulle søges - han måtte videre. Der kunne ikke være tale om at spilde tiden med at finde det sted, hvor hesten var sluppet over kløften; måske lå det langt bag ham. Han havde åbenbart indhentet dens forspring, og nu gjaldt det om at følge efter den. Altså skulle han over her og straks! Men hvordan?

Uvilkårligt greb han om lassoen. Lige over for ham på den anden side af kløften stak en svær grenstump op af sneen. Mon den kunne holde til hans vægt? Det måtte forsøges. Drengen rullede lassoen op og

Vildmarken

AF INGOLF ANDERSEN

slog sneen af den. Det første kast mislykkes; der var længere derover, end han havde regnet med. Men anden gang sad slyngen der, fast og sikkert, og grenen modstod alle anstrengelser for at knække den. Der var ikke meget line tilbage, så han måtte vælge en stamme helt ude ved randen på sin egen side til at fæste lassoen om. Træet så frisk og godt ud; det skulle nok holde. Så lagde han sig ned på jorden og begyndte at entre over. Forsigtigt som en kat gled han ud over kløften. Hånd over hånd strakte han sig, så lang han kunne gøre sig for at fordele vægten. Umærkeligt trak han benene til sig uden ryk. Tomme for tomme arbejdede han sig frem med stive øjne og blodet syngende i ørerne. Der var dødsstille omkring ham. Snefnuggene dalede oppefra lige ned imod hans ansigt. Langsomt - uendelig langsomt flyttede han sig hen over afgrunden.

Pludselig stivnede han og greb krampagtigt om linen. Det havde givet et svagt ryk i den. Hjertet hoppede helt op i hans hals, og han hang musestille i nogle sekunder. Forsigtigt drejede han hovedet og så sig om. Han måtte være omtrent midtvejs ude nu. Det var nok bare en knob, der havde »sat sig« lidt. Han vovede at flytte en hånd - og i samme nu vidste han, hvad der var sket. Træet ved afgrundens rand vaklede, rødderne mistede deres tag i muld og sten; det knasede og bragede, og i næste sekund svingede han med linen mellem hænderne baglæns i en bue ned i kløften. Han ramte klippevæggen med en sådan kraft, at luften blev slået ud af lungerne. Hænderne slap taget, drengen kurede ned ad linen og tørnede mod træet, der stadig hang i den. Lassoen brast med et smæld - og så huskede han ikke mere.

Da drengen kom til sig selv igen, lå han filtret ind i trægrenene på kløftens bund. Højt over sig så han den lyse stribe himmel strække sig til begge sider. Langsomt fik han viklet sig ud af grenene, øm og forslået, men med hele lemmer. - Det var et kønt cirkusnummer, han her havde lavet! Der var kun én udvej: han måtte kravle på bunden af kløften, indtil han fandt et sted, hvor han kunne slippe op igen.

Nu begyndte der en kravlen mellem vældige stenblokke. Ustandselig gled han og faldt; men heldigvis tog sneen af for de værste knubs, så han ikke kom galt af sted. Efterhånden blev kløften bredere, og han fik fornemmelsen af, at han nu gik på et stykke af jordoverfladen, der var sunket ned i et dybt hul og var revnet på kryds og tværs, mens siderne stod som stejle vægge. Det var umuligt at tænke på at komme op foreløbig. Vandrigen forekom ham endeløs. Hans tanker kredsede om hesten deroppe i skoven. Havde han dog bare set den trærod ordentlig efter! Hvis han var sluppet over kløften, kunne han måske have udrettet noget fornuftigt - her gik han sig jo bare træet til ingen nytte.

Bedst som han travede modløs af sted med blikket rettet mod de stejle klippesider, faldt han, så lang han var, over noget blødt, der var dækket af sneen. Han rejste sig, skrabede forsigtigt sneen til side - og rev armen til sig med et ryk. Det var menneskefinger - en hånd! Han knælede ned og grayede sneen bort med begge hænder. Noget brunt tøj kom til syne. Det var en indianer; hans hoved var knust af en stenblok. Drengen så sig hastigt om, og med et stod det ham klart, hvad der var foregået her under jordskælvet. Mindst en snes af disse mærkelige forhøjninger lå i sneen

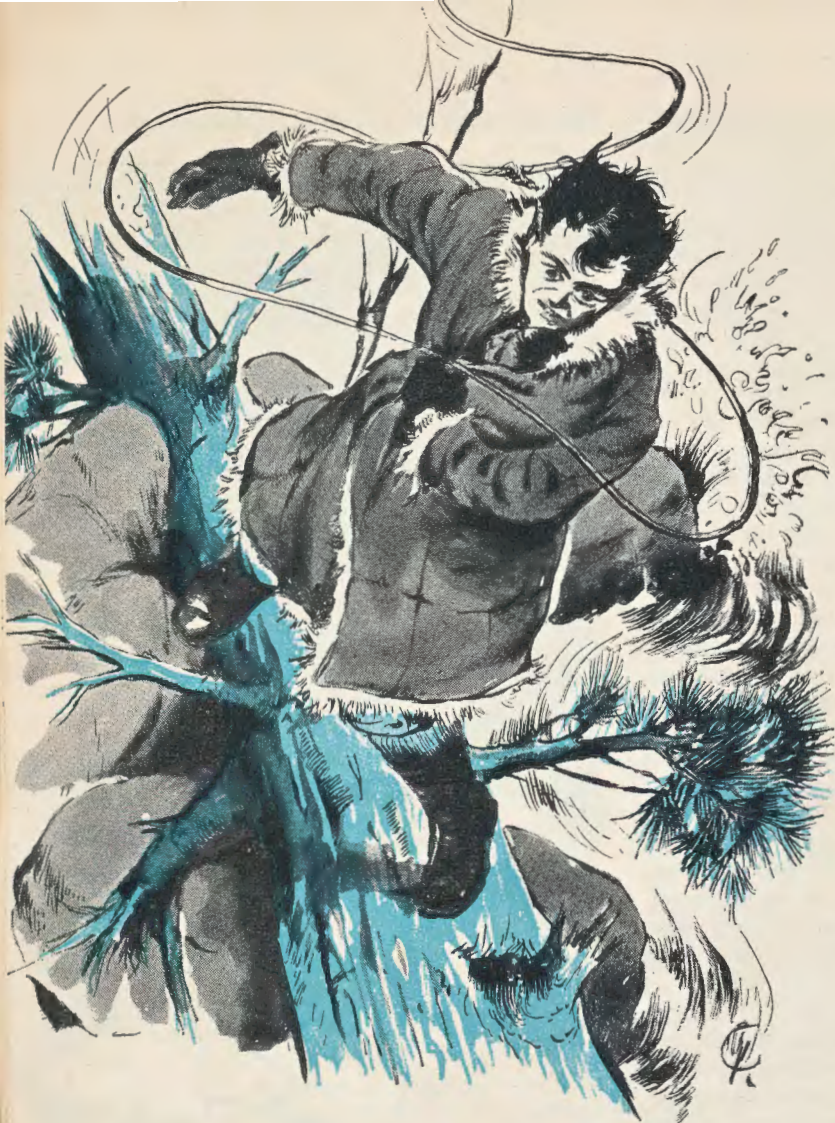
Illustrationer af Tage Andersen

skælver...

omkring ham. Sæt, at en af dem -. Hans hjerte begyndte at banke. Var det mon derfor, han skulle ned i denne kløft? Han sprang op og løb fra skikkelse til skikkelse. De var alle indianere. Midt i kredsen fandt han en skindtromme og ved siden af den medicinmanden. Uden tvivl havde han forsøgt at besværgе jordånderne, mens de andre havde samlet sig om ham i tillid til hans magt - og alle havde måttet bøde med livet. Det gøs i drengen. Endnu en gang så han sig om; den, han søgte, var lykkeligvis ikke her.

Han havde netop vendt sig for at gå videre, da hans øje faldt på en forvreden snebunke helt inde ved klippen. Noget mørkt stak ud, og en svag lyd nåede hans øre. I et spring var han derhenne og bøjede sig over bylten. En indianerkvinde lå dræbt mellem de nedstyrtede klippeblokke. Men i hendes rygpose var der noget, der bevægede sig. Med ivrige fingre løste drengen båndene op - og stod med et levende barn i sine arme. Det rystede i kulden og klynkede; men snart var det anbragt inden for hans varme pels. Nu gjaldt det for alvor hurtigt at finde frem til indianerlejren. Alt tydede på, at den næppe kunne være langt borte.

Han havde vel gået et minut eller to med

sin levende byrde, da luften fyldtes af den samme buldrende torden, der havde skræmt ham om morgenen. Nu kendte han den og vidste, hvad der ville komme. Hurtigt balancerede han ud på midten af den sunkne dalbund, mens sten, klippestykker og træer bragende styrtede ned ad klippesiderne. Længe efter at rystelsen var hørt op, rumlede ekkoet fra de fjerne grå bjerge. Så blev alt stille. Men igennem stilheden voksede en ny lyd frem, som han ikke kendte. Lyden blev stærkere for hvert skridt, han gik, og da han vendte sig, blev han et øjeblik stående, lammet af rædsel. Gennem den snævre kløft fossede en vandflod frem. Hen over klippeblokkene sprang vandet i høje kaskader af hvidt skumsprøjt nærmere og nærmere. Drengen målte med øjnene afstanden ind til klippesiden.

Det skulle nås, før floden indhentede ham.

Ude i den bredere dal spredte vandet sig. En del forsvandt i revner og sprækker; men det steg tomme for tomme, mens drengen sanseløs sprang fra sten til sten med barnet i sine arme. Han sank i til anklernerne, hver gang han gled ned ad klippestykkerne. Overalt klukkede og skulpede det omkring ham. Endelig nåede han ind under klippen og begyndte at arbejde sig op mellem trægrene og stenblokke, der knagede og rullede under hans vægt.

En halv snes alen nåede han op; så måtte han standse og puste. Det var i yderste øjeblik, han var nået så vidt. Under ham brusede vandet fra floden, der efter den sidste jordrystelse havde brudt sig vej ned gennem kløften. Vildt og skummende væltede det sig frem i sit nye leje. Han så ned og vaklede svimmel på den glatte træstamme. Forgæves søgte han at genfinde ligevægten ved at strække højre arm ud fra sig som en balancestang. Han hældede mere og mere og skulle netop til at krumme sig sammen om den lille levende bylt for at beskytte den i faldet - -. I det samme hvinede det i luften over hans hoved, og han mærkede et jernhårdt greb om sin arm. Noget trak ham opad. Det var en lasso.

Hvis indianeren oppe på klippekanten var forbavset over at finde drengen i kløften, røbede han det ikke med en mine. Da drengen med forslåede knæ, forrevne ærmer og skulderen halvt af led stod ved hans side, rullede han lassoen op, pegede først på barnet og derefter ned i kløften. Drengen nikkede. Indianeren vendte sig straks og gik med hurtige skridt ind gennem skoven med drengen småløbende bag efter sig.

Skoven blev levende. Skjulte øjne havde fulgt drengen og hans fører på deres vandring, og fra lejren ilede man dem i møde. Forrest kom en gammel indianerkvinde. Med et glædesudbrud tog hun barnet i sine arme. Skiftevis trykkede hun det ind til sig og viste det frem til de andre. Flere indianere kom til. Alle talte til ham og pegede over mod kløften. Nogle trak i ham for at få ham med derhen. Men foreløbig kunne han kun ryste på hovedet og tælle op på fingrene, hvor mange døde han havde set. Omsider lod de til at forstå ham - og nu var det hans fader, det gjaldt. Her gik det lettere. Næppe havde han nævnet sin faders navn, før de nikkede og rådslog indbyrdes, og et øjeblik efter jog hans redningsmand af sted på en af de små hurtige heste, mens de øvrige tog vejen ad kløften til.

Endelig overmandede spændingen og trætheden ham. Det sidste, han huskede, var en skål med en varm drik, der brændte som ild, en bastmåtte og nogle tæpper, som den gamle indianerkvinde rullede om ham inde i en hytte, hvor unge krigere ustandselig kom og gik for at aflægge rapport og modtage korte og knappe ordrer af en gammel, fjerprydet indianer, hvis ansigt var som skåret i sten.

*

Stærke Jim var nået hjem efter sin lange vandring. Hytten lå i kvas - styrtet sammen under den sidste jordrystelse; men udhuset stod endnu. Faderen løb det sidste stykke. Ikke en lyd var at høre, hverken fra hytten eller fra stalden. Et øjeblik stod han ubevægelig. Så greb han øksen og løftstængerne og løb over til den ødelagte hytte. Han kaldte og lyttede. Bjælke for bjælke arbejdede han forsigtigt løs og lagde bort. Stadig spejdede han ind i mørket mellem de sammenfildrede bjælker.

Han arbejdede endnu, da indianeren sprang af hesten. »Blege Kæmpe,« sagde han, »Falkeøje bringer bud og hilsen fra Den lille hvide Ulv. Forlad din hytte. Tag din sorte hest og følg mig.«

Stærke Jim tørrede sveden af panden. »Min sorte hest,« sagde han langsomt i indianerens eget sprog. »Den blege Kæmpe ejer ingen hest mere. Den sorte hest styrtede og brækkede sin hals ved bredden af Den store Flod, da dagen gryede, og vildmarken skælvede.«

skulle føre hjemmekvæget ud i mosen og blive dér.

Da de fremmede var kommet og havde spist, lød hornet henne ved stævnepælen, og alle, både byens folk og de fremmede, samledes. Vangeir stod sammen med Hind og bed sin bitterhed i sig, mens han så sig om. Han havde en anelse om, hvad der skulle ske, men han var ikke rigtig klar over det.

Henne fra den store gård kom den gamle høvding gående. Han smilte mildt til alle, mens han langsomt banede sig vej gennem mængden ind mod pælen. Sammen med ham var børnenes far og flere af de andre gårdbønder, og bag dem kom Garil. Vangeir puffede til Hind og stirrede. Garil kom ellers aldrig i byen. Hun var ældgammel, sagde de, og hun var synsk. Hun kunne se ind i fremtiden, alt hvad der skulle ske, og hun kunne tale med Guderne. Det var hende, der havde kastet terningerne ved solopgang, og alle vidste at loddet traf byens høvding. Så var det Gudernes vilje.

Han stod op på stenen og bad de unge krigere kæmpe tappert, byen havde i kampen Guderne med sig.

Der blev ikke talt mere på stævnet, men kvinderne kom fra husene med øl og mad, alle skulle spise og drikke sammen. Inde ved stenen sad den gamle høvding alene nu. De ledende bønder sad i en kres omkring ham og spiste, og han spiste af sit eget lerfad, en grød der var kogt af mange slags urter og frø, et helligt måltid, mens Garil slagtede en hane og stænkede ham over med dens blod. Der var stille, mens alle spiste.

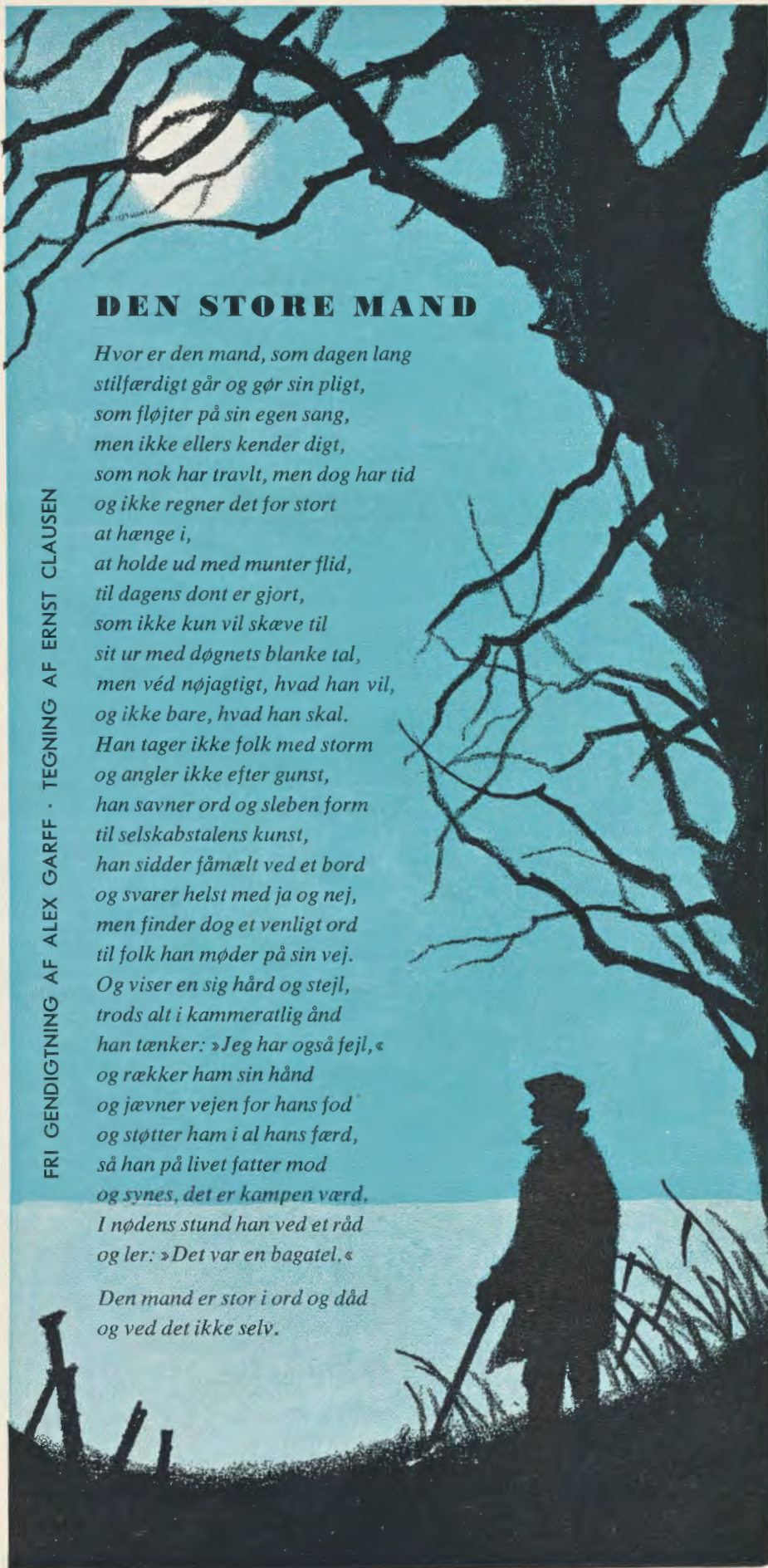
Så lød hornet igen, og langsomt vandrede folk ad bygaden ud imod moserne. Dérude var rejst en egeplanke med friske egeblade, og om den slog alle kres i tavshed, mænd og kvinder, og selv de mindste børn, der måtte bæres på armen. Der var dødsstille. Alle vidste hvad der skulle ske. Hele byens lykke afhang af, om det blev gjort rigtigt, så Guderne blev tilfredse.

Den gamle trådte hen til egepælen, og fire unge mænd løftede ham op. Så lagde børnenes far en læderlørkke om hans hals og slog løkken op om en tveje i pælen. Garil begyndte at synge vildt og skingrende, og alle byernes folk faldt i. Rustne og ru stemmer, klare barnestemmer og kvindernes lyse røster. Sangen tonede ud over moserne, og den varme sommervind duftede af timian og pors. Børnene så, at de fire mænd slap den gamle høvding. Han hang i sin hals og var død, ofret til Guderne. Børnenes mor lagde sine hænder på deres nakker, og de mærkede, at hendes hænder klemte hårdt. Deres far var byens

DEN STORE MAND

*Hvor er den mand, som dagen lang
stiltfærdigt går og gør sin pligt,
som fløjter på sin egen sang,
men ikke ellers kender digt,
som nok har travlt, men dog har tid
og ikke regner det for stort
at hænge i,
at holde ud med munter flid,
til dagens dont er gjort,
som ikke kun vil skæve til
sit ur med døgnets blanke tal,
men véd nøjagtigt, hvad han vil,
og ikke bare, hvad han skal.
Han tager ikke folk med storm
og angler ikke efter gunst,
han savner ord og sleben form
til selskabstalens kunst,
han sidder fåmælt ved et bord
og svarer helst med ja og nej,
men finder dog et venligt ord
til folk han møder på sin vej.
Og viser en sig hård og stejl,
trods alt i kammeratlig ånd
han tænker: »Jeg har også fejl,«
og rækker ham sin hånd
og jævner vejen for hans fod
og støtter ham i al hans færd,
så han på livet fatter mod
og synes, det er kampen værd.
I nødens stund han ved et råd
og ler: »Det var en bagatel.«
Den mand er stor i ord og dåd
og ved det ikke selv.*

FRI GENDIGTNING AF ALEX GARFF · TEGNING AF ERNST CLAUSEN

høvding nu. Sangen blev ved temmelig længe. Vangeir stirrede på den gamle, der hang fredeligt i solen, endnu med spor i sit ansigt af det milde og kloge smil, som de alle sammen kendte.

Så gik børnenes far frem og skar læderløkken over. Den gamle høvding blev forsigtigt løftet ned og båret ud i mosen. Derude var gravet et hul, og mens Garil skreg til Guderne og hujede ud over heden, blev han lagt i den våde hellige mose og graven kastet til. Guderne havde fået deres, og byen skulle ledes af en yngre og stærkere mand.

*

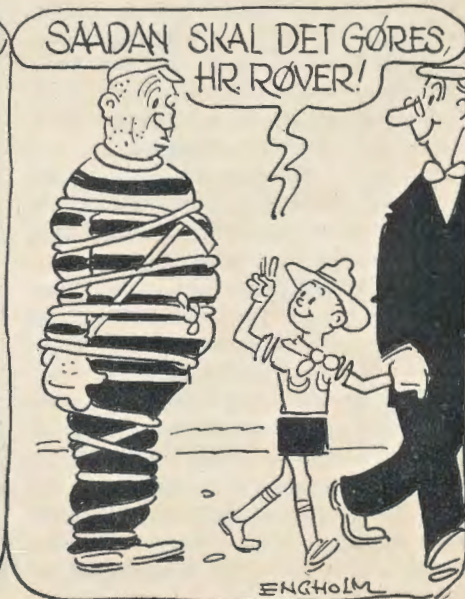
Kampen kom ikke til at stå lige ved byen. Efter den ny høvdings råd gik de fire bygders mænd vestpå og traf de fremmede krigere halvvejs mellem byerne. Da kvinderne blev hentet tilbage til byen, var mæn-

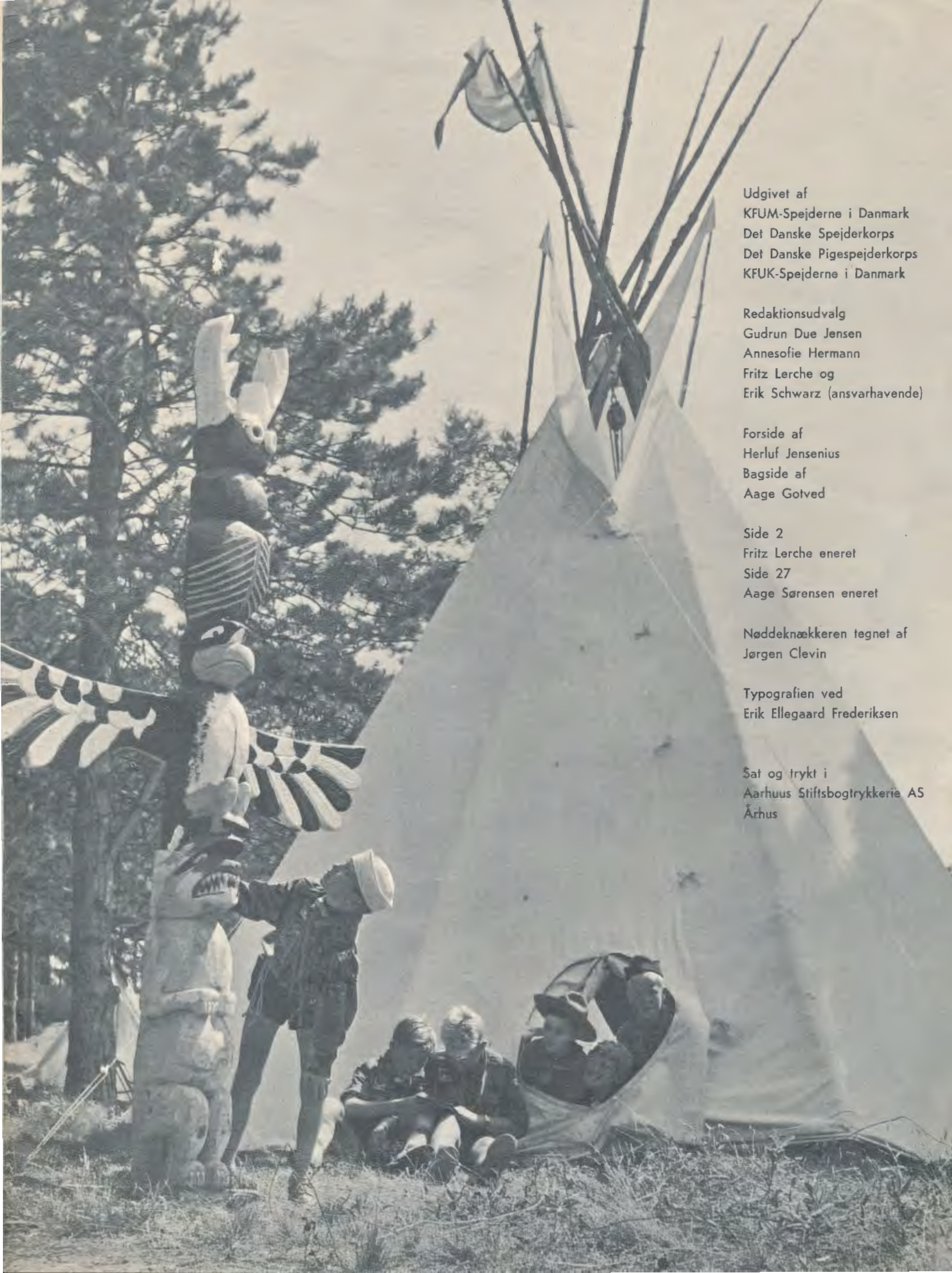
dene allerede vendt tilbage. Fra de fire bygder var henvend tredve mand dræbt, mange sårede, men de fleste var kun meget trætte. Af de fremmede var der faldet over hundrede, resten var flygtet sydover. Kampen havde været hård, og de unge mænd viste deres sår frem. Vangeir lod som han ikke så dem. Sammen med byens mænd fik han lov at hjælpe til derude. Ligene blev givet til ravne og ørne, men alt deres tøj, deres brynjer, deres sværd, skjolde og lanser, alt hvad de ejede blev kastet i mosen. Vangeirs far var nøjeregnende. Ikke en benknep måtte nogen tage selv, alt skulle i mosen til Guderne, som tak for sejren, og som gods til den gamle døde høvding. Nu fik han heste, våben og mænd med sig i dødsriget.

Alle var med i mosen. Der blev sunget og ofret som tak for byernes frelse.

Først efter solnedgang, da Hind og Vangeir lå i deres soveskind på lergulvet i det næsten mørke hus, kom deres far hjem. Han havde haft stævne med de andre bønder og med bønderne fra fjordbyerne, og han var temmelig træt af kamp, mad og rigeligt øl. Han nynnede og lo for sig selv, mens han lagde sin kappe og sin kofte, og så kom han hen og knælede ned, hvor børnene lå. Ud af sin bukselinning fandt han to små glatte mønter af hvidligt sølv. De var meget slidt, så det billede af en mand, der var præget i dem, næsten ikke kunne ses. Han gav Hind og Vangeir hver een, og da deres mor spurgte om det kunne gå an, smilte han mildt som den gamle høvding: - Guderne sendte os bud med jer to. I morgen borer vi hul i dem, så I kan bære dem i en snor om halsen. Der er lykke ved dem, for det er Gudernes sølv.

L I L L E S Ø R E N S S P E J D E R

Udgivet af
KFUM-Spejderne i Danmark
Det Danske Spejderkorps
Det Danske Pigespejderkorps
KFUK-Spejderne i Danmark

Redaktionsudvalg
Gudrun Due Jensen
Annesofie Hermann
Fritz Lerche og
Erik Schwarz (ansvarhavende)

Forside af
Herluf Jensenius
Bagside af
Aage Gotved

Side 2
Fritz Lerche eneret
Side 27
Aage Sørensen eneret

Nøddeknekkeren tegnet af
Jørgen Clevin

Typografien ved
Erik Ellegaard Frederiksen

Sat og trykt i
Aarhus Stiftsbogtrykkerie AS
Århus

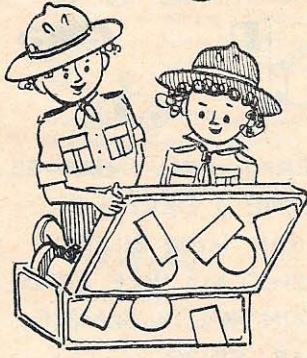

NØDDEKNÆKKEREN

TILLEG TIL SPEJDERJUL

OPGAVE NR ①

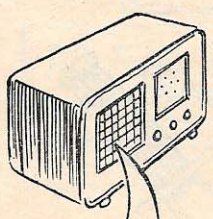
HVAD HEDDER HOVEDSTADEN I:

HOLLAND: → AMSTERDAM
 → ROTTERDAM
 → HAAG

BELGIEN: → ANTWERPEN
 → BRÜSSEL
 → OSTENDE

SCHWEIZ: → ZÜRICH
 → BERN
 → GENEVE

SKRIV LØSNINGEN PÅ SIDEN MED LØSNINGERNE

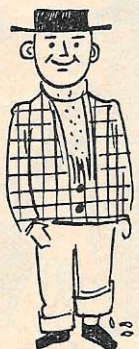
OPGAVE NR ②

OLSEN

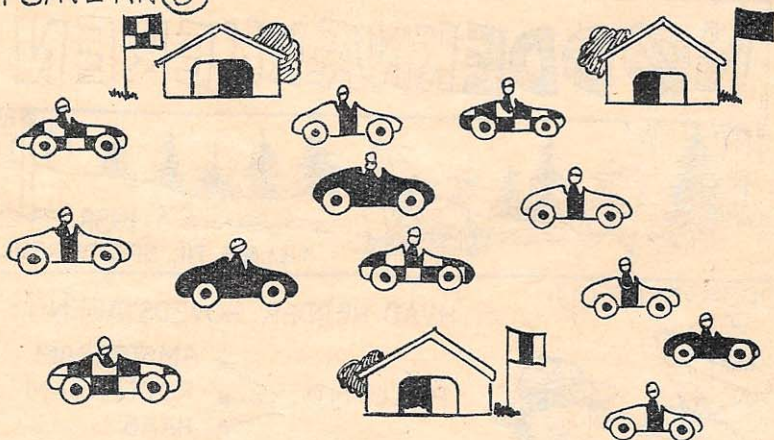
HANSEN

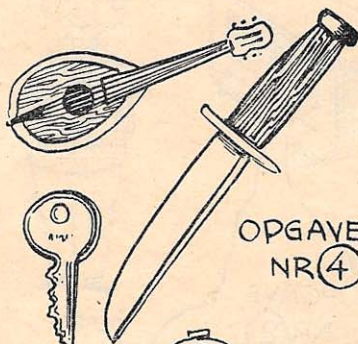
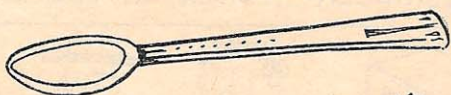
JENSEN

VI EFTERLYSER EN MAND: 170 cm HØJ - SKALDET. HAN VAR IFØRT EN TERNET JAKKE OG HAR EN LAP PÅ EN- DEN AF BUKSERNE. SORT SLIPS. TRE KNAPPER I JAKKEN. UNDER FLUGTEN MÅTTE HAN SOPPE OVER EN BRED Å. HVAD HEDDER DEN EFTERLYSTE?

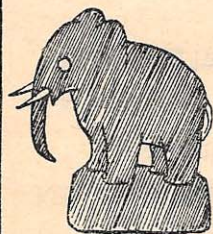
OPGAVE NR 3

VÆDELØBET ER FORBI. BILERNE SKAL I GARAGE. PRØV OM DU KAN KØRE BILERNE I DERES RIGTIGE GARAGER, FLAGENE YISER, HYOR BILERNE HØRER HJEMME. BILERNES SPOR MÅ IKKE KRYD: SE HINANDEN, MEN DE BILER, SOM SKAL TIL SAMME GARAGE, MÅ KØRE I SAMME SPOR. TEGN HVILKE VEJE BILERNE KØRER PÅ SIDE 6

OPGAVE NR 4

STOP TYVEN! Hvad hedder han?
Brug forbogstaverne af de 6 ting, han har stjålet. Skriv løsningen på Side 6

OPGAVE NR 5

KAN DU FÅ 12 RIGTIGE. TIL VEN-
STRE STÅR SPØRGSMÅLET, MEN
ER DET SVAR 1, X ELLER 2?

1

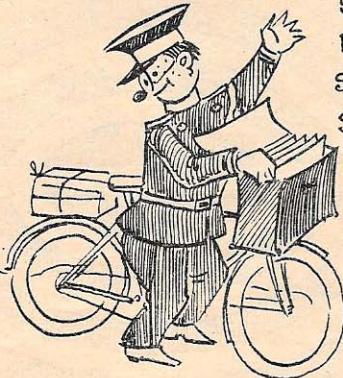
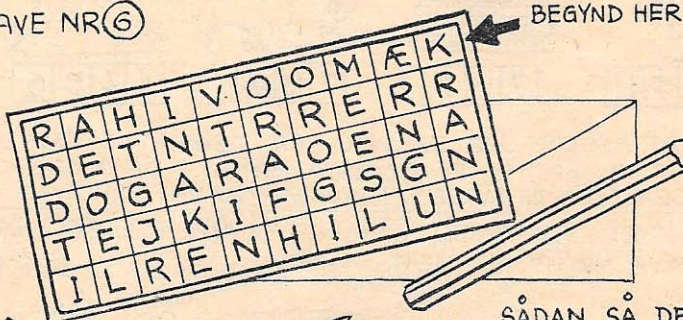
X

2

1	STATSMINISTEREN HEDDER	H.P.HANSEN	H.C.HANSEN	R.P.HANSEN
2	FJERNSYN KALDES FOR	T.V.	F.N.	F.M.
3	SUOMI ER NAVNET PÅ	ØSTRIG	SCHWEIZ	FINLAND
4	NORDENS MÆRKE ER	5 SVANER	5 STORKE	5 MÅGER
5	FIAT-BILER ER FRA	TYSKLAND	ITALIEN	FRANKRIG
6	ANNANAS VOKSER	UNDER JORDEN	I TRÆERNE	PÅ JORDEN
7	EN SKULPTUR ER	EN VASE	EN FIGUR	EN BYGNING
8	EN HUN-HEST KALDES	EN HINGST	EN KYIE	EN HOPPE
9	NORDSJÆLLAND ER	EN Ø	EN HALVØ	EN ODDE
10	RØD OG BLÅ BLIVER TIL	GRØN	GRÅ	LILLA
11	LEVERTRAN FÅS FRA	HESTEN	GRISEN	TORSKEN
12	DET ITALIENSKE FLAG ER	RØDT-HVIDT GRØNT	BLÅT-RØDT	GULT-HVIDT-RØDT

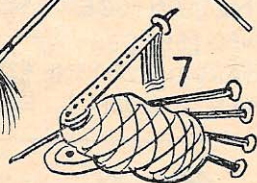
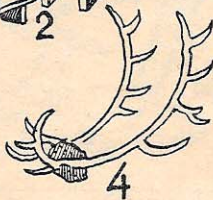
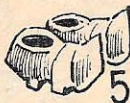
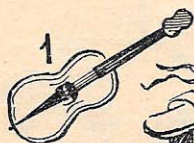
HVAD STOD DER I BREVET ?

OPGAVE NR 6

SÅDAN SÅ DET
BREV UD, SOM
SPEJDERDRENGEN
SKREV TIL FAMILI-
EN DERHJEMME.
BEGYND VED
PILEN OG FIND
VEJ GENNEM
BREVET. GÅ KUN
LØDRET OG
VANDRET.

OPGAVE NR. 7

MAN KAN TIT GLEMME EN ELLER ANDEN TING. DE 8 PERSONER, DU SER HER, HAR HVER GLEMT EN TING. FIND UD AF, HVAD HVER AF DEM HAR GLEMT? HVILKE NUMRE OG HVILKE BOGSTAVER DER HØRER SAMMEN?

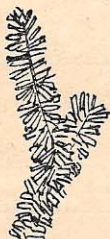
NØDDEKNÆKKERENS OPGAVER:

Atter i år bringer Nøddeknækkeren en række interessante og spændende opgaver, som tegneren Jørgen Clevin er mester for.

Når du har løst så mange af opgaverne, som du kan, udfylder du side 5 og 6 og afriver disse sider. Løsningerne sendes til Spejderjuls redaktion, og kuverten udfyldes, som vist på tegningen.

Der er 111 præmier.

Alle kan indsende løsningerne; men kun de, som har „alle rigtige“ kommer i betragtning ved udtrækningen af gavekort-præmierne. — Derimod kommer alle, som har mindst „6 rigtige“ i betragtning ved udtrækningen af bogpræmierne.

Inden 1. januar 1959 indsendes løsningerne, og navnene på vinderne af de 34 gavekort vil blive meddelt i de 4 korps spejderblade. Præmierne vil i løbet af januar måned blive tilsendt vinderne.

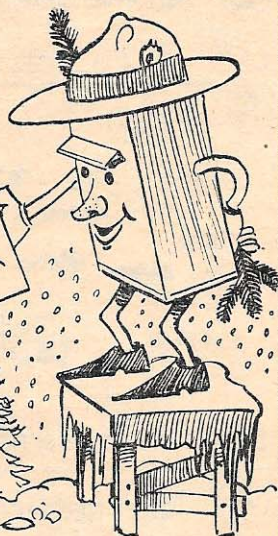
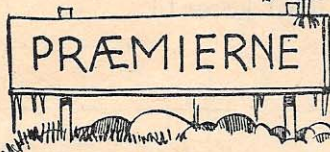
PRÆMIER:

ALLE rigtige:

- 1 gavekort på 100 kr.
- 11 gavekort på 25 kr.
- 22 gavekort på 10 kr.

MINDST 6 rigtige:

- 77 bogpræmier

Navn: _____

Adresse: _____

By: _____

Jeg er født d. _____ / 19 _____ Er 1/4 1959 år

Eventuel præmie ønskes fra _____ depot

OPGAVE NR 8

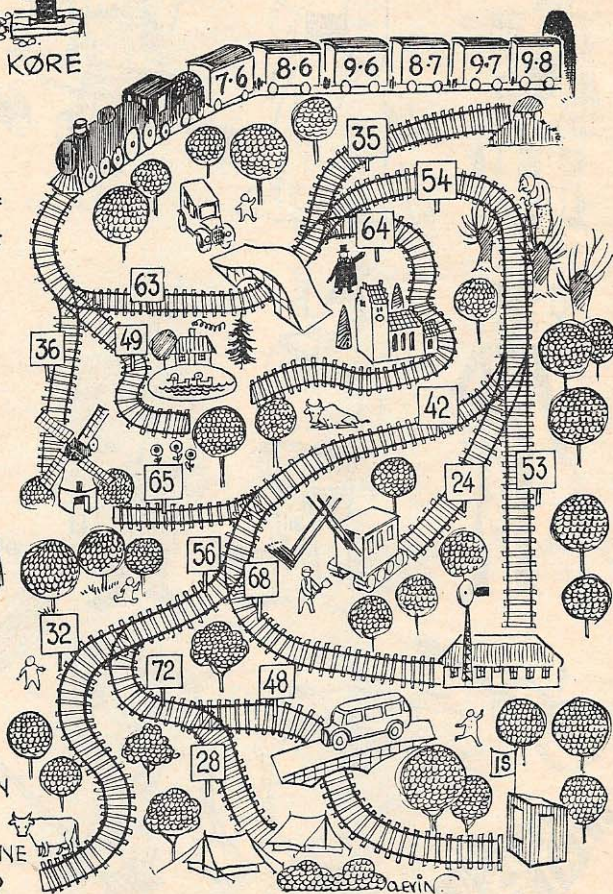
KAN DU STYRE ET LOKOMOTIV ?
PÅ HVER VOGN KAN DU SE ET GANGE-
STYKKE. HVOR SPORENE DELER SIG
STÅR DER NUMRE.

DU MÅ KUN KØRE

TOGET PÅ DE
SPOR, HVIS
NUMRE PAS-
SER TIL ET AF
GANGESTYK-
KERNE.

HVOR KOM-
MER TOGET
HEN: TIL
MØLLEN-SØEN
VED ISBODEN-
GÅRDEN - TELTENE
KÆMPEHØJEN ?

OPGAVE NR 9

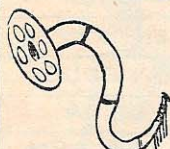
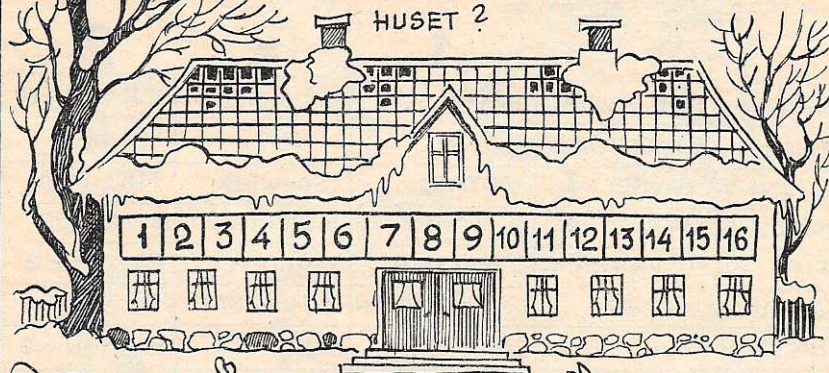

	5	

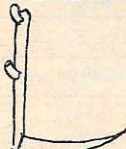
TALLENE FRA 1-9
SKAL ANBRINGES
I DE 9 RUM. 5-TAL-
LET SKAL I MIDTEN.
TALLENE SKAL STÅ
SÅDAN, AT SUMMEN
I DE LODRETTE OG
VANDRETTE LINIER
BLIVER 15.

OPGAVE NR. (10)

HER SER I MIN FARNS HUS. DET HAR FÅET
ET STORT NAVNESKILT, MEN NAVNET ER
OGSÅ PÅ 16 BOGSTAVER. HVAD HEDDER
HUSET ?

9 13 3

10 15

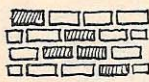
16 4 5 6

12 11 1 2

8 3 11

7 13 3

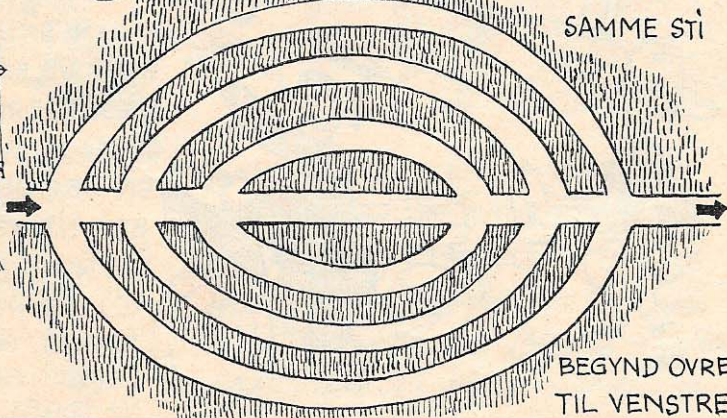
7 13 14

1 4 5 6

FØR AT HJÆLPE JER ER DER HER TEGNET 8 SMÅBITTE
REBUS. NUMRENE PÅ BOGSTAVERNE I DE 8 SMÅ
ORD PASSER MED NUMRENE I HUSETS NAVNESKILT.

KAN INGER - PIGESPEJDER GÅ RUNDT PÅ ALLE STIERNE UDEN AT
OPGAVE NR. (11) GÅ TO GANGE PÅ
SAMME STI

BEGYND OVRE
TIL VENSTRE